

mine, nisi sit specialiter delegatus, nullus prater Papam potest absolvere diffamatum, vel deductum ad forum contentiosum per viam accusationis, denuntiationis, aut inquisitionis II. A. 198. Ab heresi absolvere pro fato interno ibid. L. B. 188. I. B. 202. Quando tamen, & quonodo ab heresi occulta Episcopi possint absolvere ibid. & II. A. 198. Ab heresi occulta post Bullam Coenæ Episcopi Germanie probabilius absolvere possunt, licet pro majori fecunditate facultatem absolvendi Roma petere solent ibid. Episcopi post Bullam Coenæ, ubi Officium S. Inquisitionis non est introductum, possint absolvere ab heresi pro fato externo, exceptis hereticis, & relapsis I. B. 202. II. B. 198. Absolutione in fato externo data probest absolvitur, ut deinde in fato interno a quo cumque simpli confessario absolviti valeant: non item absolutio heretici pro fato interno prodet ei in fato externo ibid. Regulares de jure ordinatio nequeunt absolvere ab heresi occulta hereticas; & proprieitatis circa id dannata ibid. Item Pratali regulares absolvendo nequeunt suos religiosos ibid. An Regulares de jure speciali extra Italianam & Hispaniam possint absolvere ab heresi occulta, & excommunicatione incusa ob elevationem libitorum hereticorum ibid. Quando ab heresi quilibet Sacerdos absolvere possit II. A. 199. In generali potestate absolvendi a casibus Papæ reservatis, vel a casibus Bullæ Coenæ non venit potestas absolvendi ab errori V. G. tempore Jubilii, nisi specialiter exprimatur ibidem.

HASTILUDIA quid II. B. 208.

'HEBRÆI, fiva fidati licite tolerantur inter Christianos II. A. 193. Circa Hebreos que observanda ibid. Quæ communicatione cum hebreis prohibetur fidelibus ibid. Item que hebreis inter Christianos sint contesta, & prohibiti ibid. B. Christiani sub quibus ponens nequeunt medicos hebreos admittere ad se curandos I. A. 151. Hebrew cogi possunt ad audiendas conciones statutis temporibus ibid. Hebrew direcione cogi nequeunt ad suscipiendum Baptismum, & Fidem Christianam II. B. 193. In quibus canem casibus licet baptizari possint filii infantes, & impubes hebreorum, in virtute parentibus II. A. 194. Quid juris in dubio de perfecto rationis uero puerorum potentium Baptismum II. B. 194. Item quid juris circa illece bipotatis, id est neque a parentibus, neque ab aliis suis in eos habentibus ad Baptismum oblatos ibid. Filii hebreorum conversi habent ius quod legitimum, & patrini potestatis I. A. 151. Hebrew baptizatis retentio bonorum induita ibid.

HERMAPHRODITUS: quid juris circa ejus matrimoniis II. B. 155. Hermaproditus non decet ad statum clericalem admittere I. B. 154.

HOMAGIUM quid fit II. A. 49. Ab homagio qui perfone excipiatur II. A. 50. Homagium domino directo quomodo ad Abbatis praestandum II. B. 95.

HOMICIDIIUM quid, & quotuplex fit II. B. 201. Homicidio qui mutatio fit affinis II. A. 202. & vide Mutilatio. Homicidium ex genere suo illicitum omni iure ibid. In Republica datur potestas occidendi hominem ex iusta causa ibid. & quo possint esse iusta causa ibid. Republica nequit per se occidere innocentem ex causa liberande patris ibid. B. Item Republica ex causa liberande patris probabilitate neque innocentem extrahere tyranno posse illum ad certam mortem ibid. Quibus circumstantiis concurrentibus Republica possit dare culpabet de populo potestarem occidendi bannitum, ubi bannus promulgatus est II. A. 203. Nequit tamen dare potestarem patri, vel marito, ut filiam, vel uxori in adulterio deprehensam licite occidat cum adultero itid. Occidere seipsum nemini licet, nisi Deus iubeat occidendum sui ipsius, sic ut aliquis Sancta mulier ex impulsu Spiritus Sancti seipsum occidatur ibid. Non licet ponere actionem sui ipsius interempti, licet actio ita sit hosti nociva, nisi hac actio eligatur per modum mediū ultimi desperari ad evadendam certam mortem ibid. Quando exponere se pericolo mortis omnino licitum sit ibid. B. Condemnatum ad nihil comedendum, vel ad venenum sumendum, neque se conformare sententia iudicis ibid. Nemo privatus licet occidere potest suum proximum etiam delinquenter, nisi iustus sit aggressor vita, servato moderamine inculpata tulente ibid. Item nisi sit iustus aggreditor proximi innocentes, prefertur si justitia, aut pietas taliter exigat defensionem ibid. Item nisi sit fui simul, & aggreditor non tantum bonorum, sed & vita ibid. Licit occidere furem nocturnum, si absque pericolo capi, aut expelli neque I. B. 154. II. B. 203. At non licet occidere furem diurnum, nisi sit armis se defendat, atque ita fiat aggressor vita: & proprieitatis circa id dannata ibid. An si res magni momenti auferatur, & aliter via iuris non sint recuperabiles, pro illis conferendas furem occidere licet II. A. 204. Et circa id nota caput III. Si perfodiens I. B. 154. Quid juris circa occidendum injuriis aggressoris pu-

IDOLEOLATRIA quid sit II. A. 224.

IDONEITAS Ordinandum I. B. 249. Ordinatus, praeterea in factis, minus idoneus repertus, potest suspensus per Episcopum ab exercitu Ordinum I. B. 176. Item parochus, etiam regularis licet ante approbatu I. A. 194. Item Regulares prohiberi possunt a suis Superioribus, ne ad alteriores Ordines ascendant I. B. 176. Idoneitas praeficiendum ad curam animarum II. A. 24. & A. 102.

IDEOUNII praecipuum quale sit II. B. 109. Lege universalis Ecclesia in Quadragesima prohibentia lachitina II. A.

ca alimenta eis praestanda ibid. vide Legitimi, & Legitimas.

ILLITERATI ad beneficia, & facios Ordines, & praepositi ad episcopatum non promovendi I. B. 235. I. B. 250. L. A. 202. I. B. 249.

IMAGO CRUCIS AFIXA, vide verbum Altaris.

IMMUNITAS quid sit, & quo differat a privilegio II. A. 113. Item Immunitas ecclesiastica quid sit ibid. Immunitas ecclesiastica localis in quibus possimus confundiri II. B. 114. Et qui actus in Ecclesiis: seu locis sacris fieri prohibetur ibid. Jus astylum, seu immunitas competit Ecclesiis probabilis quidem iure humano, non naturali, & divino ibid. & A. 115. Et quo loca facta gaudent iure astylum, seu immunitate: & ad quod paup. a loco immunitate extendatur astylus privilegium ibid. Ecclesia non concreta, & etiam non condonat ibi celebrata fuerint divini mystera, & gaudent immunitate I. A. 141. Que loca non gaudent iure astylus II. A. 115. Sacerdos Hostiam sacram defensum non gaudent iure astylus, nisi pia conseruando, aliud obsecnatur, & a locis sacris non est facta extensio ad alias causas, & cui dispositioni pontificis standum ibid. Quæ personæ gaudent astylus ibid. Religiosi confringentes, five ad Ecclesiis suis Ordinis, five ad quocumque alias, & monasteriorum Ordinum gaudent iure astylus II. A. 116. Qui delinqüentes non gaudent iure loci sacri ibid. I. B. 172. Modus extrahendi reos heretici a loco immunitate I. B. 116. Item reus aliorum criminum tam exceptorum, quam non a beneficio astylus, quocum cognitio spectet ad Inquisitionis tribunal ibid. Rei delictorum non exceptorum fugitivi ex tribem, vinculis, vel alio nomine loco quamcumque loci sacri gaudent ibid. Quicunque five clerici, five laici, quocumque modo mortem inferentes quamvis in ritua, si actus prodierit ex odio, & nocendi animo, non gaudent II. A. 117. Item in catu etiam gravis vulneris inficti iuxta relationem chirurgi vulnerans exterriti potest, & quando eidem loco immunitate refutandus, vel non ibid. Ab immunitate astylus excluditur reus homicidi in duello perpetrari, five publico, five privato I. B. 117. II. A. 210. Qui habeat beneficio reus confringens ad Ecclesiis in catu non excepto ibid. Quid juris, & reus extractus fuit dolo ibid. Item quid juris obseruantur in catu excepto, quo reus non gaudent astylus ibid. B. Judicium si statuar de homicidio deliberato, vel per insidias, aut etiam per ritum, quid sufficiat in Ditione ecclesiastica, ut reus fato faculari committatur ibid. Modus, & forma extrahendi reos II. A. 118. Immunitatem localem Ecclesiæ violantes quas penas incurant ibidem I. A. 211.

IMMUNITAS PERSONALIS Clericorum in quibus consistit II. B. 113. I. A. 172. Clerici in gravi hostilitate periculi, dum laici non sufficient, videtur obligari ad vigilias mutorum II. A. 114.

IMMUNITATE ECCLESIASTICA reali, seu patrimoniali.

clericorum gaudent immunitate reali ibid.

Tributa antiqua reali jure dominii particularis imposita v. g. vi contumaciam.

decepit, & quodammodo aplite.

legitimi, eti occulta fuerit, solum Papa dispensare potest cum ipsi legitimi at Ordines, & beneficia curata, personatas, & dignitates: Episcopos vero dispensare potest cum eo, qui bona fide ignarus sunt illegitimi dispensatio facios Ordines suscepit, ut in eis ministrare valent, modo imperitum sit occulatum I. A. 253. Illegitimi ab Episcopis, aliquid prelatis jurisdictione quasi episcopalem habentibus dispensari possunt ad Ordines minores, & beneficia simplicia ibid. Illegitimi dispensatio stricte interpretanda, & quodammodo per Episcopum executorem fatus sit clausule a Sede Apostolica, in dispensatione ad facios Ordines aperte: dummodo paterna intentione initator non sit ibid. Illegitimi a professione religiosa habitantur tantum ad omnes Ordines, etiam factis: capitulum tamen generale vel provinciale potest dispensare ad prælaturam illegitimi religioso ibid. Illegitimi filius, vivente patre, nequit admitti in idem monasterium, vel eandem Religionem: item penes contra superioris admittentes ad habitum, vel professionem illegitimi, non servata forma scrutini a Patre prescripta ibid.

ILLEGITIMI filii presbyterorum qui sunt I. B. 252. &

A. 93. Nati ex matrimonio legitimo, sed geniti postquam pater alsumpsit facios Ordines, a jure civili habentur pro legitimis in ordine ad hereditatem, & jure filiorum ibid.

Illegitimi filii presbyterorum, sive quorundam clericorum,

etiam Regularium nequeunt promoveri ad ullum beneficium simile, sive dissimile, ac etiam ad pensiones beneficiorum, que pater obtinet, vel obtinuit ad tempus, fuisse in perpetuum; & item ad quocumque administrationem in eadem Ecclesia I. A. 177. I. A. 93. I. B. 253. Illegitimi filii patris jam defuncti neque potest auctoritate confessionis in Ecclesia, quam pater, uti parochus obtinuit, etiam parochianus intermedia persona obtinuerit ibid. Potest tamen esse capellanus amovibilis, ubi pater fuit parochus amovibilis capellanus ibid. Item pater legitimus potest obrinere etiam immediate beneficium filii illegitimi defuncti ibid. Item nepos legitimus ex patre illegitimo progenitus capax est beneficij ab avo ante posse ibid. Pariter capax est beneficij legitime natus ex patre naturali legitimo ibid. Presbyterorum filii legitimi, qui sunt ibid. Posse in eadem Ecclesia simili, vel successivo, obtinere diversa beneficia; at in eodem beneficio filius immediate non potest succeedere patri, nisi mediet extranca persona ibid. I. A. 177. Clerici quomodo prohibeant scribere heredes suos filios illegitimi I. B. 253. Et quid cir-

ca alimento eis praestanda ibid. vide Legitimi, & Legitimas.

ILLITERATI ad beneficia, & facios Ordines, & praepositi ad episcopatum non promovendi I. B. 235. I. B. 250. L. A. 202. I. B. 249.

IMAGO CRUCIS AFIXA, vide verbum Altaris.

IMMUNITAS ecclesiastica quid sit, & quo differat a privilegio II. A. 113. Item Immunitas ecclesiastica localis in quibus possimus confundiri consistit II. B. 114. Ut qui actus in Ecclesiis: seu locis sacris fieri prohibetur ibid. Jus astylum, seu immunitas competit Ecclesiis probabilis quidem iure humano, non naturali, & divino ibid. & A. 115. Et quo loca facta gaudent iure astylum, seu immunitate: & ad quod paup. a loco immunitate extendatur astylus privilegium ibid. Ecclesia non concreta, & etiam non condonat ibi celebrata fuerint divini mystera, & gaudent immunitate I. A. 141. Que loca non gaudent iure astylus II. A. 115. Sacerdos Hostiam sacram defensum non gaudent iure astylus, nisi pia conseruando, aliud obsecnatur, & a locis sacris non est facta extensio ad alias causas, & cui dispositioni pontificis standum ibid. Quæ personæ gaudent astylus ibid. Religiosi confringentes, five ad Ecclesiis suis Ordinis, five ad quocumque alias, & monasteriorum Ordinum gaudent iure astylus II. A. 116. Qui delinqüentes non gaudent iure loci sacri ibid. I. B. 172. Modus extrahendi reos heretici a loco immunitate I. B. 116. Item reus aliorum criminum tam exceptorum, quam non a beneficio astylus, quocum cognitio spectet ad Inquisitionis tribunal ibid. Rei delictorum non exceptorum fugitivi ex tribem, vinculis, vel alio nomine loco quamcumque loci sacri gaudent ibid. Quicunque five clerici, five laici, quocumque modo mortem inferentes quamvis in ritua, si actus prodierit ex odio, & nocendi animo, non gaudent II. A. 117. Item in catu etiam gravis vulneris inficti iuxta relationem chirurgi vulnerans exterriti potest, & quando eidem loco immunitate refutandus, vel non ibid. Ab immunitate astylus excluditur reus homicidi in duello perpetrari, five publico, five privato I. B. 117. II. A. 210. Qui habeat beneficio reus confringens ad Ecclesiis in catu non excepto ibid. Quid juris, & reus extractus fuit dolo ibid. Item quid juris obseruantur in catu excepto, quo reus non gaudent astylus ibid. B. Judicium si statuar de homicidio deliberato, vel per insidias, aut etiam per ritum, quid sufficiat in Ditione ecclesiastica, ut reus fato faculari committatur ibid. Modus, & forma extrahendi reos II. A. 118. Immunitatem localem Ecclesiæ violantes quas penas incurant ibidem I. A. 211.

IMMUNITAS PERSONALIS Clericorum in quibus consistit II. B. 113. I. A. 172. Clerici in gravi hostilitate periculi, dum laici non sufficient, videtur obligari ad vigilias mutorum II. A. 114.

IMMUNITATE ECCLESIASTICA reali, seu patrimoniali.

clericorum gaudent immunitate reali ibid.

Tributa antiqua reali jure dominii particularis imposita v. g. vi contumaciam.

decepit, & quodammodo aplite.

legitimi, eti occulta fuerit, solum Papa dispensare potest cum ipsi legitimi at Ordines, & beneficia curata, personatas, & dignitates: Episcopos vero dispensare potest cum eo, qui bona fide ignarus sunt illegitimi dispensatio facios Ordines suscepit, ut in eis ministrare valent, modo imperitum sit occulatum I. A. 253. Illegitimi ab Episcopis, aliquid prelatis jurisdictione quasi episcopalem habentibus dispensari possunt ad Ordines minores, & beneficia simplicia ibid. Illegitimi dispensatio stricte interpretanda, & quodammodo per Episcopum executorem fatus sit clausule a Sede Apostolica, in dispensatione ad facios Ordines aperte: dummodo paterna intentione: non item tributa antiqua, si vii jurisdictionis a principe olim imposta II. A. 214. In quibus casibus necessitas tenentur clerici pro rata concurrende, vel contribuere ibid. In Ditione pontificia pro negotiis ad ecclesiasticos pertinentibus, in publicis consilis quorundam locorum deputandi duo ecclesiastici, unus ex clero seculari, alter regulari; & quid juris habeant ibid. In quibus casibus princeps laicus, & quodammodo exigere posse collectas a clericis, & Ecclesiis ibid. Pena contra violatores immunitatis ecclesiasticas; & qui sunt ibid. B. I. A. 212. I. B. 199. I. A. 8. B. 372. Ecclesiastici confringentes, seu solventes onera, five collectas sine Papa licencia a laicis imponit, quavis peccent, nullam tamen centuram incurant A. 141. I. B. 172.

IMPEDIMENTA MATRIMONII in Ecclesia quid sit II. A. 128. Item quoquidem impedimenta matrimonii, & haec potestas penes solum Pontificis regedit ibid. A. Princeps politicus non fidelibus, sed infidelibus sibi subjectis potest statuere impedimenta matrimonii dirimens ibid. Confutacione induci, & abrogari possunt impedimenta dirimens matrimonii, eti confutato ita non sit ex parte approbat a Papa ibid. Item Papa ex gravi causa potest inter duas personas interdicere matrimonium sub nullitate ibid. B. Qui obligentur legibus, & impedimentis nuptialibus ibid. Impedimenta in Ecclesia matrimonii dirimens quod, & que sunt II. A. 129. Impedimentum ERRORIS quid sit; & quis error dirimit matrimonium ibid. Impedimentum METUS quid sit; & quis metus dirimit II. A. 130. Puella sequitur officium exceptionem metus in matrimonio contracto II. B. 307. Impedimentum RAPTUUS; & quando rapta dirimit I. B. 183. II. B. 130. Impedimentum DISPARIS CULTUS; & quo jure dirimat II. B. 131. Substitut-

ma-

matrimonium heretici cum catholico, & e contra ; cum facultate tamen Sedis Apostol., que nunquam concedi potest sine adjecis quibusdam conditionibus, & opportunitate eamens ibid. **IMPEDIMENTUM PUBLICÆ HONESTATIS** ibid. II. B. 132. Et in quibus casibus, & gradibus dirimatis II. B. 131. I. A. 162. I. B. 101. **IMPEDIMENTUM CRIMINIS** II. A. 132. Et quod sit causa legitimata matrimonii : item quis possit in ea dispensare ibid. B. Item quid juris circa tempus aperiundis generandi ibid. Puella impubes deponit vita, eti traducta sit in dominum ejus, pubes facta reclamare potest, & audiatur debet ibid. Matrimonio impuberum propter vim habere sponsalium, & ex illis oritur **impedimentum publicæ honestatis** ibid. **IMPEDIMENTUM CRIMINIS** quotuplex II. B. 145. Quibus modis incurritur **impedimentum criminis** ditemens matrimonium ibid. Hoc **impedimentum tenet in causa**, quo vi infidelis occidit maritum uxoris fideli, ex coepitante, eto quod infidelis convertatur ad fidem II. A. 93. Item qui ligentur hoc **impedimentum** II. A. 146. **Impedimentum criminis** est perpetuum : quando solus Papa soleat dispensare ibid. B. **Impedimentum IMPOTENTIAE**, & quo differt **impedimentum** concendi ab **imperatoria** generandi II. B. 154. Item **imperatoria** quoniam plerique dividunt, & que dirimunt matrimonium II. A. 155. Qui scient cum impotente contractis, & vivere possit cum uxore tanquam cum foro, secluso omni libidinis periculo, non separari : & quid permittatur conjugibus in causa contracti matrimonii cum impotenti II. A. 146. II. B. 155. Si impotenta sit superveniens, ad quid teneantur conjuges ibid. Quomodo do facienda sit dissolutione matrimonii ex causa **impotentia** ibid. Quid juris si post factam separationem tractu temporis apparet potest esse, ob cuius **impotentiam** matrimonium fuit disolutum II. A. 156. Item, si impotens ex iudicio Ecclesie declaratus, deinde cum aliis contrahat ibid. Causa excepti, in quibus procedens matrimonium non reficitur, eti altera pars naturaliter fat potens ibid. Quomodo maleficium, ex qua causa est impotenta, licet tolli possit ibid. Quid juris circa matrimonium hermaproditum II. B. 155. **Impedimentum ORDINIS SACRI** fo-jo jure ecclesiastico dirimunt matrimonium II. B. 142. **Ordo** facti collati infanti quando non dirimunt I. B. 248. II. B. 142. Ordinatus invalidis, non obligatur voto continenter ibid. Si conjugatus, uxore infici, vel invita, initiatu facies Ordinibus, quid juris II. A. 143. **Impedimentum VOTTI SOLEMNI**, five professionis religiosi dirimunt matrimonium contrahendum jure naturali, & divino ibid. **Impedimentum LIGAMINIS** dirimunt auctu matrimonium, priori stante, contrahendum jure naturali II. B. 138. **POLY- GAMIA**, seu pluralitas uxorum cum eodem viro simul, adversarius juri divino, & naturali II. A. 139. Et in clericis perperam recessetur inter crimina degradatione digna II. A. 244. **Polygamy** plurimum uxorum fuit uno viro nulla humana potest concepi potest II. A. 139. **Polyuria**, seu pluralitas virorum cum una uxore omnibus iuri est contraria ibid. **Impedimentum CONDITIONIS**, vide **Servilis conditio**. **Impedimentum CLANDESTINITATIS**, vide **Matri- monium clandestinum**. **Impedimentum CONSANQUINITATIS**, & **AFFINITATIS**, **COGNATIONIS** **SPiritualis**, & **LEGALIS**, vide **Consanguinitas**, **Affinitas**, **Cognatio spiritualis**, **Cognatio legalis**. Forum dispensatio, sicut & alio- rum **impedimentorum** dirimenti, vide infra **impedimentum omne**.

IMPEDIMENTA IMPEDIENTIA matrimonii in Ecclesia quid sine II. B. 118. Item criminis, & altera **impedimenta** tantum **impedientia** matrimonii, & generali confusione sublatae que sint II. A. 157. I. B. 170. I. A. 173. **Impedimenta** tantum **impedientia** hodie quot numero sint II. B. 1-8. II. B. 157. Scilicet ducens propinquum sanguinis, præter nullitatem matrimonii, contrahit **impedimentum** **impeditum**, donec vixire, ad contrahendum cum quacumque I. B. 170. Matrimonium contractum contra **INTERDICTUM** Ecclesie est validum, sed illicitum II. B. 156. Et nomine **interdicti** quid veniat ibid. Item causa ex jure interdicti etiam a parochio ibid. Pœnitenti parochi contententes impedit matrimonium **interdictum**; item cuiuslibet sacerdotis, etiam regularis præfusus eidem interfecte I. A. 188. Quo tempore nuptias celebrari non possint II. A. 157. Tempore **interdicti**: ut cœnatur et, per se validi, & liete celebratur matrimonium; nuptias tamen benedicti non debent ibid. Contrahentes, si sint specialiter **interdicti**, peccanti non ratione censure, sed quia indeigne in peccato administrant, & recipient sacramentum ibid. **VOTUM** simplex continentia inducit **impedimentum** matrimonium II. A. 144. Si quis cum viro non nubens matrimonium contractat, illicite egit, sed eo contrario, licet uti potest, & reddendo debetum II. A. 145. **VOTUM** amplectende Religiosi inducit **impedimentum** licite contrahendi matrimonium post sponsalia etiam jurata ibid. De **impedimento** **SPONSA-**

LIUM, vide verbum **sponsalia**. **Impedimentorum impedimentum** matrimonia dispensatio, vide infra **impedimentum omne**.

IMPEDIMENTUM OMNE tantum **impedientia** Papa dif- ferenitate potest valide, etiam absque ulla causa, si sit juris ecclesiastici; non vero si **impedimentum** **impeditum** sit juris naturalis, uti est votum simplex castitatis, Religionis, & sponsalia II. B. 169. Papa dispensare potest in oneri **impedimentum** dirimuntur juris ecclesiastici ibid. Et hujusmodi **impedimenta** que sint: item quia causa requiratur ad licitatem, & honestatem hujus dispensationis ibid. Papa regulariter dispensare negat in **impedimentis** de jure naturali & hujusmodi **impedimentis** matrimonium ; & hujusmodi **impedimenta** que sint ibid. Episcopus, exceptis interdicto, quod Superior ipso Episcopo posuit, voto perpetuo castitatis, Religionis, & sponsalia, dispensare potest in **impedimentis** **impeditum** ibid. Potest tamen relaxari ab Episcopo votum continendi ad certum tempus, non inibendi, facios Ordines sacerdotali, & votum conditionale ibid. Et vide verbum **votum**. Episcopus, spectato jure communis, non potest in foro externo dispensare in **impedimentis** jure ecclesiastico dirimuntur matrimonium ; & quia **votus** specialis privilegi per quadriennium renovandi, & ex qua causa dispensari solent ab Episcopis Germania, & a Legatis Sedis Apostol. II. A. 170. Episcopus ut pro foro interno dispensari possit in **impedimentis** dirimuntur, in quibus regulariter dispensari solet, prater casum urgentissime necessitatis, & difficultatem recurrendi ad Papam, quia aliae requirunt circumstantiae ibid. & B. Propter ipsius positionis affectus Episcopi qui dispensandi fuerit vacante, non tam Vicarius generalis Episcopi, nisi ei specialiter committatur ibid. Hæc eadem potest quando delegari possit ab Episcopo cuicunque idoneo clericio ibid. Quid juris in dubio, an opus sit dispensatione ibid. Regulares pro foro externo nullo modo possunt, immo regulariter nec pro foro interno in causa, in quo Episcopus dispensare voleat ibid. Regulares ad petendum debitum dispensare possunt in affectu superveniente ex copula illicite, ut etiam ex voto castitatis consequente, vel antecedente, cum quo matrimonium illicite contrahendum est ibid. Quia sine **impedimentis** matrimonialis justa dispensandi causa ibid. & II. A. 171. Ex qua causa dispensatur cum Regibus, & Principibus in gradu secundo confanguntur sine transversa, vel in primo mixto cum secundo, aut tertio II. A. 171. Item ut dispensetur in secundo gradu cum aliis personis quale illiuslibet, que requirantur causa ibid. Item ut dispensetur in secundo gradu cum opulentis, & præcipuis personis aliquibus loci ibid. Item ut dispensetur in secundo gradu cum plebeis pauperibus ibid. Ex quibus causis dispensetur in gradu secundo mixto cum tertio, aut quarto, vel in tertio simplici, aut mixto cum quarto ibid. & B. Item ex quibus causa dispensetur in ceteris **impedimentis** jure ecclesiastico ad dispensationem ibid. Ut dispensatio sit valida causa motiva allegata debet esse vera ibid. Valida est dispensatio ex causa, quam orator fideliciter exposuit, & dispensator bona fide, & rationabiliter cogitavit esse sufficieniem, licet reipublica non esset II. A. 172. Si dispensatio ex gravi causa, tunc debet esse vera, quando Papa Romæ dispensat ibid. Ut dispensatio in forma gravis facienda expedit sit valida, requiritur, & sufficit ad esse veram causam, quando executor a Papa delegatus ad dispensat; & facta per executorem dispensatione, non est necesse ut causa perficeret ad tempus, quo oratores gratia dispensationis inturunt, & matrimonium contrahant ibid. Quia sine dispensatione in forma pauperum; & quid in ea observandum II. A. 174. Ita supplicatione pro dispensatione ex parte **impedimentorum** sint exprimenda II. B. 172. Ad majorum claritatem in praxi quid sit notandum II. A. 173. Ad quod tribunal Papæ dirigenda supplicatione, & quae forma sit levanda ibid. Quonodo fiat commissio, & exequio dispensationis matrimonialis pro foro interno II. B. 174. & A. 161. Quonodo fiat commissio, & exequio dispensationis matrimonialis pro foro externo II. A. 175. Quonodo, obtenta dispensatione, revalidari possit matrimonium antea invalide contractum, vide **Matrimonium invalidum contractum**. Item quid agendum confessario deprehendenti nullitatem matrimonii, vide ibid.

IMPERATORES catholici semper se agnoverunt subditos Vicario Christi I. B. 212. Cur admittent nudum titulum Pontificis maximi; & in quo **imperatore** titulus sit efficitur ibid. Imperatores considerant Constitutiones de SS. Trinitate, & fide catholica non auctoritate principali, sed

horta-

hertari **Episcoporum**, & **Pontificum** tanquam executores Sac. Can. I. A. 22. Nominatio persona idonea ad certa beneficia competens **Imperatori**, seu Regi Romano sunt preces II. A. 20. Item cur dicantur primæ preces ibid. Hoc jus primarium precum est omnino antiquissimum, & descendit ex gratia, & induito Sedis Apostoli, non vero ex vi electionis **imperatori** ibid. An **Jus** **indutum** competit **Imperatori** ex induito apostoli, semel pro tempore dato, aut continuacione per Sedem Apostoli, approbat; an vero singularis **imperatori** opus sit novo speciali induito ibid. Quid juris habeat **Imperator** vi primarium precum ibid. & B. **Imperator** potest bona ad Imperium spectante in feudum dare. Si feudum aliquod ex regalibus, & majoribus aper- tam fuerit, quonodo possit: vel redditus illius, Electoribus exceptis, quonodo applicandi II. A. 249. Quando feudum aperiat II. B. 50.

IMPERATORIS qualitates electio, coronatio, iura I. B. 71. & seqq.

IMPERITIA judicis, etiam bona fide procedens malevolentia proficit, quam actionem inducat adversus judicem II. B. 239. Item **Imperiorum** ministrorum ad publica officia deputatorum, ut Episcopi, parochi, confessarii, ibid. Si per imperitiam medicus male curat, quid junctus ibid.

IMPERIUM ROMANO GERMANICUM I. A. 71. **Imperii Vicarius** I. B. 72. **Imperii Status**, eorumque iura I. A. 73.

IMPERIUM COMITIS, & **Judicia** I. A. 74.

IMPERIUM MERU: item imperium mixtum quid sit I. B. 258. Ad **imperium** merum in foro quid revocetur ibid.

IMPOTENTIA AD COPULAM, vide **impedimentum impotentiæ**.

IMPUDRENTIA judicis, & ministrorum ad publica officia deputatorum quod delictum sit II. B. 252.

IMPUBERUM DESPENSATIO, vide **impedimentum omne**.

IMPUDICIA, vide verbum **Luxuria**.

IMPUNITATIS ipse facta confessio per judicem exorta quid prober I. A. 310.

INCENDII crimen quando committerat II. A. 213. **Incendiaria culposus**, si culpa theologiae causam dedit **incendio**, damna inde secuta tenuere reparare in conscientia ante ullam sententiam; si vero culpa fuit solum civilis, seu iuridica, non obligatur, nisi potest sententiam judicis ibid. Si culpa fuit patris filiæ, vel servi, aut famili in suo officio negligens, & delinquentis quis reparet damnum II. B. 213. In dubio **incendiaria** presumunt fortunatum, non vero dolosum, aut culpsum; & quanvis dicta curta inhabitantibus factum, id tamen non sufficit ad omnes condemnandos, sed culpa unius certe personæ probari debet. **Incendiaria** pena tam de jure civili, quam canonico II. A. 213. An gaudent alio loci faci I. A. 116.

INCESTUS quid sit II. B. 210. **Incessus** commissus cum propria confanguntur primi, vel secundi gradus non impedit matrimonium cum quacumque persona contrahendum II. B. 150. I. B. 170. & A. 173. Quod **impedimentum** incurrit fornicanus cum confanguntina sponte, vel uxoris incesti, & contra II. A. 150. Et nomine confanguntina quis tantum veniat ibid. An maritus cum confanguntina usor in primo, vel secundo gradu **incestum** commissons, & ignorans ex tali delicto sequi privationem iuris petentis de debito, privationem itam incurrit II. B. 170. & B. 150. Incestu pena II. B. 211. I. B. 155.

INCOMPATIBILIA BENEFICIA, vide **Beneficiorum plenaria**.

INCORRIGIBILES REGULARES II. A. 92.

INDEBITI SOLUTIO quid sit: quidve juris circa ipsam II. B. 54. & A. 55.

INDICUM quid sit, & quotuplex sit. Item **Indicatu** negative quis sit. Item communicatio prohibetur **fidibus** cum **infidelibus**, vide paganus ibid. B. Idem directe cogitetur ad sacerdotium Baptismum, & **Fidem** christianam ibid. In quibus casis confanguntina sponte, & delinquentis transfigurandam, & ad torturam: item ad condemnationem mortalem, & vide verbum **Carcere**, **Præbatio**, & **Confessio**.

INDUCIA, five **Armistitium** quo differant a tregua I. B. 269. & vide **Tregua**.

INDULGENTIA, five **Remissio**, & **Relaxatio** poena temporalium ex theatro Ecclesiæ per applicationem meritorum Christi, & Sanctorum quotuplex sit II. B. 245. **Indulgentia** archiepiscopalis in subditos suorum Suffraganeorum I. A. 250. Episcopi quam, & quando **indulgentia** possit concedere: item cui delegate II. B. 246. Hoc potestas non transit in capitulum: & per hoc in Viaticum capitulare, sed vacante II. A. 26. & B. 246. Legati Sedis Apostoli, & Cardinales quas **Indulgentias** valident concedere in Ecclesiæ suorum titulorum ibid. Episcopi, aliquis inferior Prelatus territorium separatum ha-

bens qua conditione vel per se, vel per alios Sacerdotes

San. Can. I. A. 22. Nominatio persona idonea ad certa beneficia competens **Imperatori**, seu Regi Romano sunt

preces II. A. 20. Item cur dicantur primæ preces ibid. Hoc jus primarium precum est omnino antiquissimum, & descendit ex gratia, & induito Sedis Apostoli, non vero ex

vi electionis **imperatori** ibid. **Indulgentia** quando incipiunt, cui concedantur, & quid ex parte subjecti req[ui]ratur ibid. **Indulgentia** concessio sine iusta causa est invalida, quæ sit iusta causa ibid. **Indulgentiarum** publicatio sub quibus possunt, & quibuscumque personis prohibetur fieri quicunque praetextu ob quantum, vel eleemosynam aliqui perficiunt, vel loco solvendam I. A. 193. Novas **Indulgentias** promulgare nequeunt Regulares fini licentia Episcopi II. A. 92. Si feudum aliquod ex regalibus, & majoribus aper- tam fuerit, quonodo possit: vel redditus illius, Electoribus exceptis, quonodo applicandi II. A. 249. Quando feudum aperiat II. B. 50.

IMPERATORIS qualitates electio, coronatio, iura I. B. 71. & seqq.

IMPERITIA judicis, etiam bona fide procedens malevolentia proficit, quam actionem inducat adversus judicem II. B. 239.

IMPERIUM eamque personis prohibetur fieri quicunque praetextu ob quantum, vel eleemosynam aliqui perficiunt, vel loco solvendam I. A. 193. Novas **Indulgentias** promulgare nequeunt Regulares fini licentia Episcopi II. A. 92.

IMPERIUM merum: item imperium mixtum quid sit I. B. 258. Ad **imperium** merum in foro quid revocetur ibid.

IMPOTENTIA ad copulam, vide **impedimentum impotentiæ**.

IMPUDRENTIA judicis, & ministrorum ad publica officia deputatorum quod delictum sit II. B. 252.

IMPUBERUM DESPENSATIO, vide **impedimentum omne**.

IMPUDICIA, vide verbum **Luxuria**.

IMPUNITATIS ipse facta confessio per judicem exorta quid prober I. A. 310.

INCENDIUS negative quis sit. Item **infidelis** negative, aut contraria ibid. Quæ communicatio prohibetur **fidibus** cum **infidelibus**, vide paganus ibid. B. Idem directe cogitetur ad sacerdotium Baptismum, & **Fidem** christianam ibid. In quibus casis confanguntina sponte, & delinquentis transfigurandam, & ad torturam: item ad condemnationem mortalem, & vide verbum **Carcere**, **Præbatio**, & **Confessio**.

INFAMIA quid sit, & quotuplex sit II. B. 244. **Infamia** quid sit, & modis contrahitur, & quibus bonis rebus privari ibid. **Infamia** facta per emendationem aboleitur ibid.

INFANTES EXPOSITI, vide **Expositio**. **Infans**.

INFEDUDANS qui sit II. B. 48. & vide **Feudum**, & **loca**.

INFIDELITAS quid sit, & quotuplex sit II. A. 193. **Infidelis** negative quis sit. Item **infidelis** negative, aut contraria ibid. Quæ communicatio prohibetur **fidibus** cum **infidelibus**, vide paganus ibid. B. Idem directe cogitetur ad sacerdotium Baptismum, & **Fidem** christianam ibid. In quibus casis confanguntina sponte, & delinquentis transfigurandam, & ad torturam: item ad condemnationem mortalem, & vide verbum **Carcere**, **Præbatio**, & **Confessio**.

INFIRMUS, five **EGROTUS** obligantur sub præcepto confessori; & **Viaticum** sum re; & quonodo, & quia poena medicea tenuere argum admonere de confessori II. A. 246. I. B. 163. & vide verbum **Confessari**. **Infirmus** non videtur totaliter a medico derelictus, si obtinare nolit confessori, & sine gravi periculo deferiri non possit II. A. 246.

Infrorum oleum I. B. 251. & vide *Extrema Uolio*, *Infrorum*, five *tangidorum labore non valentium exposito*, vide verbum *Expositio Infantium*. *Beneficius*, seu *capellanus ad celebrandum quotidie per seipsum adstricu*s, si ex diuturna *infirmitate* excedente quindecim dies impe-*diatur*, tenetur faciascere per alium II. B. 107. *Infirmitas* est *causa*, ob quam *Canonici*, & *beneficiari* absen-*tibus* dantur distributiones quotidiane II. B. 19. Et quid circa id notandum II. A. 10. Clericus ob *infirmitatem* non est removendus a sua praebenda II. A. 21. An *infirmitas*, seu *egro* dandus sit *Vicarius*, seu *Coadjutor* ibid. & vide verbum *Coadjutor*.

INGENUUS quis sit I. B. 15.

IN INTEGRUM RESTITUTIO, vide *Rerum in integrum*.

INJURIA, quotpliciter accepta II. B. 235. *Injurias* reales quo sit ibi. Item qui sit *injuria verbalis*, seu *contumelia*, & quando utraq vel *gravis*, vel *levis* ibid. *Injurias* committitur in *objectione* veri *criminis* alteri facta extra *judicium*: item si facta in *judicio*, & *Reipublica* non intensit *crimen* illud *reversi* ibid. *Injurias* facta, au-*verba* alteri illata cum *protectione* honoris non excusantur a vera *injuria* ibid. *Injurias* verbales pauci quomodo fecerit obirent delictum, & talius *objectione*, non sit altera *injuria* ibid. *Injurias* quis inferte posse ibid. *Injurias* inferti potest cuicunque persona etiam amenti, vel absenti: item directe in *se*, & indirecte in *persona conjuncta* II. A. 236. *Injuria* illata marito, vel fratri non redundat in uxorem, & fratrem ibid. *Injuria* nulla fieri servis, quo tenui intelligatur ibid. Quo sit acto *civiles*, & *criminales* data contra *injuriandas* ibid. Item qui sit *actio civilis* rei *persecutoria*, seu dicta *recantatoria* ibid. Ex quia *actions* cumulari possint ibid. *Injuriandas* actio exprimatur *recessione apta*, *satisfactione*, *remissione expelta*, *vel tacita* ibid. Item a quibus personis *injuria* remissio ista fieri possit ibid. *Actione pratoria* *injuriandas* exprimat *praecriptionem* minus *an-*ni *probabilis* ibid: sed *actio recantatoria*, & *civiles* quando durer ibid. A. & B. *Injuriandas* actio exprimatur *mor- te injuriandas*, vide *injuria ante item confessaram* ibid. B. & vide *Damnum datum*.

INNOCENS per se nequit occidi a Republica ex causa liberanda patria II. B. 202. Item probabilitus *Reipublica* ex nequit *innocensem* extradere Tyranno poscent illam ad certam mortem, quia Tyrannus certa extima *Republi- ca* minatur, nisi ei extradatur *innocens* ibid. An *judex* ex scientia publici probatorum, & alegatorum condemnare possit reum, quem certa privata notitia sit *innocens* I. B. 266.

INOBEDIENTIA, vide *Obedientia*.

INOFFICIOSUM TESTAMENTUM II. A. 70.

INQUISITUS quis sit II. A. 44. *Calus*, in quibus possit ante tempus conductionis finita licet expelli I. B. 127. In quibus casibus ad eum expellendum requiritur *Judicis* autoritas II. A. 45.

INQUISITIO quid, & quotuplex sit II. B. 178. *in- quisitio generalis*, qui plerunque sit in *visitacionibus canonico* a *pratis ecclesiasticis*, & *regularibus*, et omnino licita, & per *recepta* ibid. *Discretia* occulta mere personalia, qui soli delinquentes novent, an *teneantur* subdit manufacere prae*lato* viuantib; vide *Corolla Fraterna*. *inquisitio specialis* suis infra*dicta* requisiti est licet ibid. Ad *inquisitionem* legitimum speciale contra hanc, vel illam personalionem qui requirentur II. A. 179. Qui fin calus excepti ibid. *inquisitio specialis effectus* ibid. Si crimen inquietum in *judicio* deducatur, quando super eo inquiret, & *poena* fieri possit ibid. Quoniam dux procedat in *notorio*, vel *fragranti* crimen ibid. & A. 180.

INQUISITORIS PROCESSUS per viam denunciatio-*nis*, vide *processus*.

INQUISITORIBUS S. OFFICII denunciatio facienda de *hæreti*, vel *ejus* *suspicione*, etiam nulla *penitencia* correctionis trahet II. B. 178. *Inquisitoribus*, vel *vici-*oribus locorum Ordinariorum sub quibus poenitentia denunciatur a iuri Superioribus religio *hæretici*, vel de *hæreti* suspe-cti; & *hujus cognitio* iudicem Superioribus est *interdicta* I. A. 152. *Inquisitoribus* decreta impeditio exequi quam poenam incurunt I. A. 153. Ipsi non obediens ibid. Quoniam procedatur in causa *hæreti* ibid. Denuntiantibus utantur *juramentum* de denuntiatione a se facta ibid. B. *De-lationis* armorum renovatione *privilegium*. *Inquisitoribus* *privilegium* *officii* *tuitioni* ibid. *Inquisitoribus* regulares non am-veniunt a monasteriis illius loci, ubi manus exercente, si ne justa causa, & *inconfulta* sacra Congreg. Iecit in ceteris iphi Superioribus parere teneantur ib.

INSINUATIO in *DONATIONE* quid sit: & quid ju-*ris* circa eam II. A. 58.

INSTALLATIO, five *INVESTITURA* realis II. A. 22, & vide *Investitura in beneficio*.

INSTANTIA JUDICIALIS quid sit I. A. 283. *inves-*titia *judicii* quando finiatur I. A. 285.

INSTITUTO in *BENEFICIIS* quid sit II. A. 22. In-*jure* sepe promiscue usurpat pro collatione ibid. *Infirmitum* species ibid. *Infirmitas* a quo fieri possit ibid. & B. & I. B. 136. *Infirmitati* potest non potest in fundatione reservari alteri, quam Episcopo: & qua *infirmitas* praesci-*ptio* est *causa*, ob quam *Canonici*, & *beneficiari* absen-*tibus* dantur distributiones quotidiane II. B. 19. Et quid circa id notandum II. A. 10. Clericus ob *infirmitatem* non est removendus a sua praebenda II. A. 21. An *infirmitas*, seu *egro* dandus sit *Vicarius*, seu *Coadjutor* ibid. & vide verbum *Coadjutor*.

INGENUUS quis sit I. B. 15.

IN INTEGRUM RESTITUTIO, vide *Rerum in integrum*.

INJURIA, quotpliciter accepta II. B. 235. *Injurias* reales quo sit ibi. Item qui sit *injuria verbalis*, seu *contumelia*, & quando utraq vel *gravis*, vel *levis* ibid. *Injurias* committitur in *objectione* veri *criminis* alteri facta extra *judicium*: item si facta in *judicio*, & *Reipublica* non intensit *crimen* illud *reversi* ibid. *Injurias* facta, au-*verba* alteri illata cum *protectione* honoris non excusantur a vera *injuria* ibid. *Injurias* verbales pauci quomodo fecerit obirent delictum, & talius *objectione*, non sit altera *injuria* ibid. *Injurias* quis inferte posse ibid. *Injurias* inferti potest cuicunque persona etiam amenti, vel absenti: item directe in *se*, & indirecte in *persona conjuncta* II. A. 236. *Injuria* illata marito, vel fratri non redundat in uxorem, & fratrem ibid. *Injuria* nulla fieri servis, quo tenui intelligatur ibid. Quo sit acto *civiles*, & *criminales* data contra *injuriandas* ibid. Item qui sit *actio civilis* rei *persecutoria*, seu dicta *recantatoria* ibid. Ex quia *actions* cumulari possint ibid. *Injuriandas* actio exprimatur *recessione apta*, *satisfactione*, *remissione expelta*, *vel tacita* ibid. Item a quibus personis *injuria* remissio ista fieri possit ibid. *Actione pratoria* *injuriandas* exprimat *praecriptionem* minus *an-*ni *probabilis* ibid: sed *actio recantatoria*, & *civiles* quando durer ibid. A. & B. *Injuriandas* actio exprimatur *morte injuriandas*, vide *injuria ante item confessaram* ibid. B. & vide *Damnum datum*.

INSTRUMENTUM quid sit, & quotuplex I. A. 319. Requisita ex parte notarii in *confessione instrumentorum*, vide *Notarius*. Solemnitates in *Instrumentis* servande ibid. B. *Instrumentum* publicum in forma plena *confessio*ne se fono faciat plenum fidem, nisi per *testes* juratos probetur error, vel *fraus* ibid. Proscollum habet vim plene probandi, nisi partes contrahendo non altere se vellent obligare, quam *confesso* pleno *instrumento* ibid. An *copia publici instrumenti* pleno probet ibid. *Instrumentum* privatum quotuplex fit I. A. 318. Quantum probent *instrumenta* privata *private authentica*; & *huiusmodi instrumenta* pro *authenticis* habita que sit ibid. Quid probent *instrumenta* privata non *authentica* ibid. A. *Producere*, & *edere instrumenta* non *authentica* ibid. B. Quando, & quomodo producentur sicut ibid. Rebus *infrumentis*, quibus non est *utrum* in *judicio*, non teneant *actio edere*, & in quibus tam *casibus* teneantur I. A. 319. *Instrumenta* quomodo impinguntur, aut reprobentur ibid. *Quod juris*, si concurrant *instrumenta* contra *ibid*. *Instrumentum* simulatum fidem non facit, & in quo difficit a falso ibid. Similatio si *de persona* non *contrahatur*, contractus non *viciatur*, sed *ius acquiritur* ei, qui vere *contra* ibid. *Instrumentum*, in quo *actor* fundat suam intentionem, si *cau* fortuito perit, quid juris ibid. An *instrumentum* ve*utata* consumptum innovari possit ibid. *Instrumentum* quomodo interpretari possit ibid.

INTERDICTA definuntur, dividuntur I. B. 66. *Interdicta* prohibitoria I. A. 67. *Interdicta* refectoria ibid. *Interdicta* exhibitoria ibid. *Interdicta* adipicenda rei I. A. 68. & I. B. 301. *Interdicta* retinenda rei I. B. 68. & A. 301. *Interdicta* recuperanda rei I. A. 69. & A. 301.

INTERDICTA POSSESSORIA, que sit I. A. 301. INTERDICTUM Ecclesie in MATRIMONIO, vide *Impedimenta impeditio*.

INTERDICTI POENA in foro II. A. 245.

INTERDICTUM, quatenus est *confusa ecclesiastica*, quotuplex fit II. A. 257. *Interdictum* quo differat a *confessa- tione a divinis* II. A. 259. & vide *Confessio a divinis*. *Interdictum* qui ferre possint II. A. 257. *Interdictum* in quibus ex qua *causa*, & ex *forma* feratur ibid. I. B. 174. *Interdictum* se pone que sacramenta administrari permittantur I. A. 173. & A. 174. II. A. 257. Personae generaliter *interdictum* contrahere possunt matrimonium etiam in loco *interdicti* ibid. Perfacta tamen specialiter *interdictum* licet non contrahunt ibid. B. Nomine diuinorum officiorum, que tempore *interdicti* exerceri prohibentur, quid veniat ibid. Stante *interdicto* locali generali, nullus laicus, etiam infans, sepius potest in loco facta ibid. *Interdicto* perfector, five generaliter, five specialiter, modo sicut publice denunciatur, etiam clerici, vel si *interdicto* causam deducunt, privant se pectora sacra ibid. *Interdictum* ab *infrumentis* Ecclesie quomodo non possit etiagi ibid. Quod privilegii licet tempore *interdicti* ibid. I. A. 174. Hoc privilegium non videtur extendi ad *leprosum* factam pro illis diebus privilegiatis II. B. 257. Quod privilegium fideles hæsante communicandi in divinis cum Sacerdotio interdicto II. B. 254. Ad quia loca, aut personae te-*ndantur* *interdicta* generalia localia, & personalia II. A. 258. Quod sit obligatio servandi *interdictum*, & *poena* illud violantium tam *laicorum*, quam *clericorum* ibid. *Interdictum* quomodo tollatur ibid.

INTERLOCUTORIA sententia que sit I. B. 332. & vide *Appellatio*.

INTERPELLARE, seu appetere alieni matrimonio, quid sit, & poena II. A. 240.

INTERPRETATIO legis quid, & quotuplex fit I. A. 228. *Interpretatio* legis s. si ab inferiore facta ex commissione legislatoris, habetur *authentica* ibid. B. *Item interpretatio* autentica que confenda sit ibid. *Interpretatio au-*

thentica

irregularitas ex defectu natalium quod Ordines inscipli-*nos*, vide *Illegitimi*: item *irregularitas ex corporis defectu*, vide *Corporis nasciati*. *Irregularitas* impedit licitam Ordinum sufficienciam etiam prima tonsura: item etiam ex exercitu: si vero sit ex defectu, illud solum impedit exercitum, cui talis defectus adveniat II. A. 243. Colat-*rio* beneficii *irregulari* facta probabilis ipso jure est nullum ibid. *Irregularitas* per se non privata beneficis antea obtentis, donec delinquis per sententiam judicis condemnatoriam, vel crimini declaratoriam privetur ibid. In quibus casibus parochus factus occulte *irregularis* possit exercere Ordines ibid. In *irregularitate* pro foro externo folius Papa dispensare potest, quando delictum est notoriu-*m* notoriatus facti, vel *juni* II. B. 207. Episcopus dispensare potest in *irregularitate* occultis I. A. 253. I. A. 258. II. B. 25. Nequit nam dispensare ab *irregularitate* etiam occulta subditum non solum, five forenum II. A. 253. Episcopus quando possit dispensare pro foro interno in *irregularitate* occulta proveniente ex mutilatione, vel homicidio II. A. 208. Regularis illi, qui per viam tan-*tum* participationis etiam cum clausula *parvomerci*, & *et se principi* gaudent *privilegii directe*, & *expediti confessio* variis Ordinibus, ut ille dispensare possit cum suis religiosis in *irregularitate* proveniente ex homicidio occulta voluntario, neque vi etiam hujus participationis frui privilegio talis dispensationis ibid. Item confessari regulares neque dispensare in *irregularitate* occultis, etiam ortis ex homicidio involuntario cum *clausulari* possit.

IRRITANS LEX quid, & quotuplex fit I. A. 223. Lex prohibens non hoc ipso, est irritans ibid. *Lex irritans* redditum actum invalidum, seu nullum pro utroque foro ibid.

ISIDORUS MERCATOR I. B. 212.

ITERATO Baptismi, vide *Baptismus*. Iteratio Confirma-*tionis*, vide *Confirmationis Sacramentum*. Item de Sacra-*mentis* non iterando I. A. 252.

JUBILEUM in Lege nova quid sit II. A. 247. Olim concedebatur centesimo quoque anno, deinde quinqueagesimo, inde intra viginti quinque annos ibid. Ad luanum Jubileum opera praefixa ibid. Tempore Jubilis Indulgencie Altaris, & aliz quilibet pro defunctis non fu-*spenduntur* ibid. Tempore Jubilis in generali potestate absolvuntur ibid. Prosternit *ab initio* *caelum* *tempus* ibid. In generali *caelum* *tempus* ibid. Tempore Jubilis referuntur, vel a casibus Bulla Coemni non venit potest absolvendi ab hæreti, nisi specialiter exprimitur II. A. 199. Et vide *Absolutio*.

JUBILATIO a servitu chori sine fructuum, & distributionum iactura a quibus, & quomodo obincere possit I. A. 203. Circum hanc *Jubilacionem* que attendenda sit Congregat. Concil. decretal. relata ibid. Dicimen inter canonicum *jubilacionis* fluentem, & canonicum coadjutorem ibid.

JUDÆI, vide *HEBREI*.

JUDEX quis, & quotuplex fit I. B. 258. JUDEX DE-*LEGATUS*, vide *Delegatus*. JUDICIS ORDINARIJ nomine qui venient I. A. 259. & A. 262. *Judicis officium* quod & quotuplex fit I. B. 264. *Judex* cum *jurisdictione ordinaria*, & *qua confituti possit*. Et *qu* *confituti possit* *Judex* II. A. 265. *Judicis* *Diotionis ecclesiasticae* in quibus causis nequeant interpretari *debetum jurisdictionem voluntaria*, nisi laura doctorali infinguunt ibid. *Judex* in quibus causis exerceat suum officium mercenarium, & noble ib. Ad quid teneantur vi sua obligacionis, & offici ibid. B. *Judicis* officium in calu accusationis quod sit II. A. 178. vide etiam verbum *inquisitio*. *Judicis* imprudencia, vel impetra quam incurrit *poenam* II. B. 239. *Judex* *jure di- vino*, & humano negat acceptare numeria ibid. I. B. 265. Et quando ante sententiam teneantur ad acceptorum reticutionem, & cui facienda ibid. Accipere tamen potest moderata xenia tantum liberalitate oblatu I. A. 266. De jure canonicio non potest licite accipere sportulas ibid. *Judex* in fe cla- rum, & certum ibid. Non tenetur vero sequi sententiam communem, dum opposita ex gravioribus fundamentis appearat ei probabilior ibid. B. In causa civili teneantur sequi probabilem per probabili, licet in criminalibus favendum sit reo, & si partes illius sint minus probabiles ibid. Utique partibus que probabilibus ex pecunia adiuvare nequit uni pte altero ibid. Ex sententia publica probatorum, & allegatorum *Judex* condemnare potest reum ibid. ex certa notitia innocentem, si nullum superficie medium cum liberandi ibid. Acta *Judicis* existimati in cursu erroris communis futurum in validu I. A. 285. *Judicis* male judicantis poena I. B. 335. *Judex* alias competens, si coram alio *Judice* egit advocateum, in eadem causa prohibetur *Judicare*: item si ipse in alio *Judicio* confimilem causam agit I. B. 285. Nullus, supremo *Judice* exce-

Excepit, potest esse judex in propria causa; potest tamen punire injuriam notoriam sibi, & judicem illaram ibid. **Judex competens quis sit.** & quatuorplex I. B. 285. Jurisdictio judicis per se incompetens potest protogari ibid. & I. A. 286. & seqq. Reus non tenetur competrere coram judice notorio incompetente; si vero non tam manifeste exceptus tenuerit & judicem docere de privilegio sua exemptionis I. A. 286. Item in dubio de competencia idem iuris cognoscet, non vero si reus obijicit defectum circa titulum proprietas, seu jurisdictionis ibid. Auctor poena wahtensis reum, item rei poena cogentis ad eum ad judicem incompetentem; item *judicis incompetens*, & *fere*ntis, & exequentiis sententiam poena I. B. 285. Et vide verbum *Verum Judicis facultas, Judicium in clericis exercitent* poena I. B. 284. **Judex ecclesiasticus** suppleretur etiже negligentiam *judicis laici*: non item *judex* liebus negligientiam *judicis ecclesiastici* I. A. 285. I. A. 289. **Judex ecclesiasticus** dicitur, vel indirecte impedites jurisdictionis sua exercitum, ejusque sententias, & decreta cludentes recursu ad forum secularare, quam poenam incurant I. B. 282. Et vide verbum *Causa. Judicis recursus* quid sit I. B. 281. Et quid iuriis circa etiam canibz ibid. **Pro Ditione ecclesiasticae Judicis**, qui recufari nequeunt tanquam suscipiti ibid. Relatio, five actus *judicis inferioris* de jure in causa arduo dubitantes, & totam causam remittentes ad Principem ab eo decadentem, in quo conveniat cum applicatione, & diffit a consultatione I. B. 281. Et quid juris circa relationem I. A. 282. **Judex inferior** absque *speciali mandato directe* *judicare* nequit super actu a Sede Apostoli confirmato ibid. B. Potest tamen indirecte, & iudicenter *judicare*, seu cognoscere de referendo apostolico ibid. **Judex caufatum** *jurisdicione* I. B. 284. **Judices conservatores**, vide *Conversores Judices. Judices Synodales*; vide verbum *Delegatus*.

JUDICIALE, vide infra *Judicacionem*.

JUDICIO quid, & quatuorplex sit I. A. 283. **Judicium** quod substantiam defendit ex jure naturali, quodam follementis etiже creatura juris civilis, & canonici ibid. **Judicium** variis dividitur ibid. & a quo personis constitutur ibid. B. In *Judicio* qui per se, vel ab aliis consenserunt iuris flate posuit I. A. 284. II. A. 20. **JUDICII PLENARII**, item *SUMMARI* forma I. B. 284. & *Judicium summarium* quando adhibetur, quae probations requirant I. A. 285. **JUDICIUM SIMPLICITER**, & de PLANO, & sine *STREPITU*, & *FIGURA* *judicis* qui est ex iure substantia requiratur I. A. 286. *Judicet* validi effectus; & ex quibus causis redditur invalidum I. A. 285. *Judicium* stricte tale inchoatura iuriis contestatione I. A. 285. & vide *Litis contestatio*. *Judicis* instantia quando finitur I. A. 285. In *Judicio* actor quis sit: item quis reus, vide verbum *Actor*, & *Rens*. Qui actus judiciales in specie prohibeant fieri in Ecclesiis, seu locis sacris II. B. 214. Item qui fieri prohibeant de fidei, seu felliwo I. B. 298. *Judicium* prevaricatio quatuorplex II. A. 281. *Judiciale* dilationes, vide *Dilationes Judiciales. Judicialis confusio*, vide *Confusio in Judicio. Judicialis Juramentum*, vide infra *Juramentum*.

JURAMENTUM quid sit I. A. 301. Item quatuorplex ibid. **JURAMENTI PROMISSORII** materia que sit I. A. 323. Qualem obligationem parat ibid. Item qua obligatio *Juramento* promissori translat ad haec, & successores ibid. *Juramentum* servandum est a filia dotata factum patri, quod nullum sit habitura regressum ad bona paterna, non obstante contraria juris civilis dispositione II. A. 272. Item de non veniendo contra alienationem rei dati *Juramento*. **Juramento** que pacta confirmant, seu quos contractus humani I. A. 324. Quis relaxare possit *Juramentum* I. A. 324. Quid observandum in *Juramento* interpretatione ibid. Quid in *Juramento* in materia iuri factio ib. **JURAMENTUM CALUMNIE** quid sit, & que differat a *Juramento* VERITATIS, & MALITIE I. A. 105. I. A. 296. Et necessarium ad substantiam judicii plenarii, *Juramentum calumniae* in causa ecclesiasticis præstatim simul cum *Juramento* de veritate dicenda I. A. 170. An *Juramentum calumniae* restitu possit indulgence principis, vel conuenienter contraire I. B. 290. Et qui obligantur ad hoc *Juramento* præstandum ibid. Clerici nequeunt prohiberi, ne illud praeficiant II. A. 209. Item qui debent juro in annis suis, & non principis; & in quibus causis *Juramento* sit de *calumnia* I. B. 296. **JURAMENTUM PARTIS** respondentis ARTICULO per nos credit qui operetur I. A. 106. Poena reculantis *Juramento calumniae* I. A. 297. Et istius *Juramento* effectus ibid.

JURAMENTUM A REO in criminalibus sub poena nullitatibus omnium actionum non est exigendum in locis, ubi obligat Concilium Romanum ibid. Nequit ab eo exigiri, quando ad eum plena probatio delicti II. A. 269. Nec exigit ad probandam ipsius innocentiam, quoties habetur, vel haberit potest dicta probatio ibid. **AD JURAMENTUM LITIS DECISORIUM** quid generaliter requiratur

I. A. 321. Quis, cui, & in qua causa deferre possit **JURAMENTUM VOLUNTARIUM** ibid. Effectus *Juramenti* sit **JURAMENTUM JUDICIALE** a judice competence approbatum ibid. Effectus *Juramenti judicialis* I. A. 322. Quis, cui, & in qua causa deferre possit **JURAMENTUM NECESSARIUM** ibid. **AD JURAMENTUM SUPPLEMENTARIUM** legitimam delationem que requirantur ibid. **Juramenti** suppleretur effectus ibid. **JURAMENTUM LITIS ESTIMATORIUM** quid, & quatuorplex sit ibid. B. Quid juris circa **JURAMENTUM AFFECTIONIS** ibid. Quis, cui, & in qua causa deferre possit *Juramentum vero affectionis* ibid. **JURAMENTUM FIDELITATIS**, & **OBEIDENTIA** a quibus dandum I. A. 191. I. B. 268. II. A. 50. I. A. 183. II. A. 161. Non tamen est exigendum ad faciendum homagium pro rebus spiritualibus II. B. 269. **JURAMENTUM DE SECRETO** servando super denuntiatione se facta datur iis, qui denuntiant *Sacra Inquisitione* I. B. 153. **JURAMENTUM** dandum PROVISIUS de PAROCHIALI a Papa etiam titulo vicaria perpetua quae obligations indicat I. B. 120. *Juramentum* in materia JURIS factum recipit interpretationem a jure communii II. A. 9. Reliqua de *Juramento* vide I. B. 112. & seqq.

JURISDICTIONE humana quatuorplex dividatur I. B. 288. *Juridictio* a jure dicendo dicta quid sit, & que differat a dominio, seu jure proprietatis ibid. A. **Jurisdictionis** voluntatis decretum in contrahitibus mulierum, minorum, impuberum sub quibus poenis non interponuntur sit a jure diuinis *Jurisdictionis ecclesiasticae*, nisi laetae doctorali insigniti. **Rome** vero a quibus *Judicibus*, & qua forma interponendum I. A. 265. **JURISDICTIONIS PROROGATIO**, five actus *jurisdictionis inferioris* de jure in causa arduo dubitantes, & totam causam remittentes ad Principem ab eo decadentem, in quo conveniat cum applicatione, & diffit a consultatione I. B. 281. Et quid juris circa relationem I. A. 322. **Judex inferior** absque *speciali mandato directe* *judicare* nequit super actu a Sede Apostoli confirmato ibid. B. Potest tamen indirecte, & iudicenter *judicare*, seu cognoscere de referendo apostolico ibid. **Judex caufatum** *jurisdicione* I. B. 284. **Judices conservatores**, vide *Conversores Judices. Judices Synodales*; vide verbum *Delegatus*.

JUDICIALE, vide infra *Judicacionem*.

JUDICIO quid, & quatuorplex sit I. A. 283. **Judicium** quod substantiam defendit ex jure naturali, quodam follementis etiже creatura juris civilis, & canonici ibid. **Judicium** variis dividitur ibid. & a quo personis constitutur ibid. B. In *Judicio* qui per se, vel ab aliis consenserunt iuris flate posuit I. A. 284. II. A. 20. **JUDICII PLENARII**, item *SUMMARI* forma I. B. 284. & *Judicium summarium* quando adhibetur, quae probations requirant I. A. 285. **JUDICIUM SIMPLICITER**, & de PLANO, & sine *STREPITU*, & *FIGURA* *judicis* qui est ex jure substantia requiratur I. A. 286. *Judicet* validi effectus; & ex quibus causis redditur invalidum I. A. 285. *Judicium* stricte tale inchoatura iuriis contestatione I. A. 285. & vide *Litis contestatio*. *Judicis* instantia quando finitur I. A. 285. In *Judicio* actor quis sit: item quis reus, vide verbum *Actor*, & *Rens*. Qui actus judiciales in specie prohibeant fieri in Ecclesiis, seu locis sacris II. B. 214. Item qui fieri prohibeant de fidei, seu felliwo I. B. 298. *Judicium* prevaricatio quatuorplex II. A. 281. *Judiciale* dilationes, vide *Dilationes Judiciales. Judicialis confusio*, vide *Confusio in Judicio. Judicialis Juramentum*, vide infra *Juramentum*.

quamlibet *citationem* inventiendi ibid. B. Modus discedi *Jus canonicum* ibid. **Juri canonico** subiecti sunt omnes fidèles, seu baptizati, etiam Reges, & Principes I. A. 212. & A. 213. Circa reliqua de *Jure Canonico* vide *Lex*.

JUS CIVILE, five politicum quid sit I. B. 221. **Juris civiles**, five Legis *civitatis* studium sub quibus poenis prohibebatur Decanis, Archidiaconis, Praepotitis, Plebanis, Cantoribus aliquibus perfonatum habentibus I. A. 173. Non itidem hæc prohibito extendit ad clericos simplices cum animarum habentes, nisi eorum Ecclesiæ habent sub se Ecclesias, in quibus institutur clerici perpetui ibid. Religiosus extens et claustrato ad legendas, vel audiendas Leges *civiles*, si intra duos menses non redierit, quam poenam incurrit I. B. 172. Modus citandi *Jus civile* I. B. 217. & vide *Jus canonicum* ut supra. Circa reliqua de *Jure* *civili* vide *Lex*.

JUS DIVINUM NATURALE, & **GENTIUM** I. B. 221. & A. 212. **JUS SCRIPTUM**, & non *scriptum*, seu **CONSUETUDINARIUM**, *commune*, & **STATUTARIUM** I. B. 213. **JUS DELIRANDERI** II. A. 70. **JUS GLADIU**, & quo habeat actus I. B. 258. Papa habet utrumque gladium I. A. 100. **JUS VENANDI**, **PISCANDI** II. B. 49. Circa *jura* diversa vide I. B. 7, & seqq.

JUS PATRONATUS in jure civili pro quo accipiatur II. A. 99. **Jus patronum** in jure canonico quid sit ibid. Et quatuorplex dividatur ibid. **Jus patronum** quo modis, ferunt primo acquiratur ibid. Item quibus modis acquiratur per translationem ibid. B. Et *Juris patronatus* que perfons fin capaces II. A. 200. Item quae fin jura, & *patroni* ibidem. In beneficio *patronatus* clerici valide instituti nequit sine prævia *patroni* præsentatione, vel per se, vel per litteras, vel per procuratores facienda II. A. 101. Sub qua poena *patroni* laici nequeunt instituire clericos, & eos defluere in Ecclesiæ etiam *patroni*, vel boni ipsorum alter administrare; & poena in clericos institutione laicorum recipientes I. B. 156. Item *patroni*, five laici, five ecclesiastici non se ingenerant in perceptione fructuum, proventuum, & obventionum quoniamcumque beneficiorum, licet vere effent de *Jure patronatus* ipsorum I. B. 177. & II. B. 269. Sola professo abficio*ti* probatio non conferit potestatem praefendant ad beneficium I. B. 181. & sub qua poena prohibeatur emere *Jus patronatus*, ut possit praefari filius, vel nepos, five aliis quoniamcumque I. B. 187. **Quid juris**, si plures fini *patroni* ut universi II. A. 101. **Præfatio** sub qua poena facienda per inter tempus legitimum: Item tempus præfationis præfixum, & legimus tam pro *patrono ecclesiastico*, quam laico ibidem. B. & 16. & A. 21. **In casu discordie** *patronorum* ad nominandum, Ecclesia administratorem Episcopum inter primi provideat, absque collatione in illa Ecclesia a divinis, & idipsum faciat, si intra quatuor menses non fuerit definita qualis sit super competencia *juri patronatus* I. A. 172. Item, si inter *patronos* intra præsum tempus fini nequeat, provisio beneficii cui referetur II. A. 101. **Quid si** *patronus* in erectione beneficii, Ordinatio approbante, hanc adiecit conditionem, ut deficitibus in vocata familia clericis, possint etiam laici ejusdem familiæ fructibus beneficii sic credi gaudent, cum onere per capellani satificandi missarum oneribus ibid. Item si in præfatione requiratur qualitas specialis in favorem, vel decus Ecclesiæ, vel sanctum in favorem privatum ibidem. B. **Quid juris**, si in beneficio patrimoniali pro certa familia causita sint de præfatione proximioris consanguinei: item si plures concurrant ejusdem gradus; vel si legimus per recriptum, & ad beneficium habilitati in concursu remotorum confingantur ibid. Pater praefatur potest suum filium ad Ecclesiæ *patronatum*: non item *patronus* potest seipsum praefare ibid. *Patronus* tam ecclesiasticus, quam laicus potest praefare similitudine plures ad idem beneficium, & quid juris ibidem. Item quid juris circa variationem præfationis finem factæ II. A. 102. In dubio de jure praefendant qui probandi onus incumbat ibidem. Quis derogare possit *juri patronatus* ibid. *Jurispatronus* quibus modis amittat ibid. vide *Institutio in beneficio*. Circa *juri patronatus* beneficiorum parochialis quid sit *præfatio*, vide *Parochia*.

JUSTITIA administratur ab Episcopo laicis conqueribus de clericis I. A. 189. **Juris** administratio si neglegatur ab Episcopo, quid juris II. B. 244. **An** judex ecclesiasticus suppleretur possit negligientiam judicis laici in *Juris* administranda, & contra I. A. 245. I. B. 284. & II. A. 279. Reliqua circa *juris* vide I. B. 5, & seqq.

LACTICINIA, vide *Jejunii preceptum*.

LÆSIO IN CONTRABUS, vide *Emprio*, *Venidio*. Ecclesia 14/0 per alienationem rerum suarum quod remedium habeat II. A. 32. Ejus remedium in quibus alius contrabitus detur II. B. 43.

LÄSIO iniusta est radix restitutio*nis*, & reparatio*nis* damni II. A. 238. & aedatur *Damnum datum*. Et totus titulus de *læsiis*.

LAICI ex solo privilegio apostolico habilitari possunt ad vocem actum eligendi, & ex nulla confusione, & precriptione, etiam immemorabili, acquirent possunt hoc eligendi Pastorem ecclesiasticum I. B. 235. & B. 237. **Laicus** princeps tam præcipient potest, ut mortis Praetor ei intimeatur, contentus eius petatur ad futurum electio*nem*, & electio facta ei insinuetur I. B. 235. **Laicus** privilegi, apud habilitari possit ad ferendam censuram II. A. 250. **Laicus** nequeunt stare, vel sedere inter ipsos clericos, & excommunicati, & etiam immemorabili, acquirent possunt hoc eligendi Pastorem ecclesiasticum I. B. 235. **Laicus** principes ex speciali privilegio instituti possunt in prebendis honorariis II. B. 22. **Laicus catholicus**, etiam uxorius, contentus uxore, eligi potest Papa, dummodo in beneficiis, & nulla precriptione, vel confusione illud acquirent valent II. A. 22. Item laicorum dantum, & clericorum ab eis recipientium inveniuntur poena II. B. 22. **Laicus** principes ex speciali privilegio instituti possunt in prebendis honorariis II. B. 22. **Laicus catholicus**, etiam uxorius, contentus uxore, eligi potest Papa, dummodo in beneficiis, & nulla precriptione, vel confusione illud acquirent valent II. A. 22.

LAICORUM CONVERSORUM legitime etas ad professionem emittantur I. A. 209. **LAICIPROFESSI**, praeternum **QUASTORES**. **Sin** gulis diebus dominicis instituendi in Fidei rudimentis I. B. 192. **Laici conversi** degentes in grancis supplices, earumque Ecclesiæ, & publicis oratoriis quomodo subiungantur Episcopo I. A. 192.

LAMINAS GRANATENSES, vel libros de his tractant resipient, imprimunt, vulgantur, aut eos in concionibus allegantur poema I. A. 192.

LANGUIDI expositi: vide verbum *Expositio Infansum*.

LAPILLI, & gemme in mari, vel littore sunt primi occupantis I. B. 32. & A. 33.

LARGITAS SPONSALITIA, quam sponsi sibi mutuo faciunt ob causam futuri matrimonii, & sequuntur, cui maneat: item si culpa donantis, aut donatarii non sequuntur nuptias: item si nupti sit in culpa, sponsus vero osculari dederit sponsam II. B. 122.

LARGITIO MUNERUM, vide *Munera*.

LATINITAS falsa viatæ restringunt Papæ I. A. 81. L. A. 230.

LATRONES publici, & graffatores fere synonimice usiupantur II. A. 116. Ut quis dicatur *tarso*, quid requiratur ibid. **Lartronis** non acceptentur fures, qui simplex furtum commitunt, vel qualificatus fure violentia ibid. **Lartronis** non gaudent atylo loci faci ibid. I. B. 172. I. A. 141. **Lartronis occiso** an, & quando licita II. B. 203. & A. 244. I. A. 134, & vide *Homicidium*.

LAUDEM *MI* quid sit, & quid juris circa illud II. A. 47.

LAUDO arbitri quomodo partes obligentur I. A. 282. contra *laudem* inquinque remeda, & in quibus causis detentur ibid. **Laudem** proprie non est sententia, nec patitur exceptione rei judicata I. B. 332.

LAUREA DOCTORALIS, vide *Dottore*.

LECTIO SACRE SCRIPTURÆ, etiam lingua hebreorum, grecæ, & arabica habenda in monasteriis monachorum I. B. 192.

LECTORES THEOLOGIÆ, five **JURIS CANONICI** tendent ad em tenuam fidei proficiemem I. A. 226. Quantum percepient duas tertias partes distributionem I. B. 183. Idem, etiamis *legati* in civitate, in cujus cathedrali sita sunt illorum præbenda, quos fructus faciunt fuos in absentia a choro ibidem. **Lectori Theologiae** que congrua affinda ibid. **Regulares**, licet *Lectori* fin, nequeunt audire confessiones fine approbatione Ordinarii I. A. 202.

LEGATARII: vide infra *Legarum*.

LEGATUM quid sit II. A. 67. **Legatum** quo differat ab infinitio directa: item fideicommissu universal, & particulari: item a donatione mortis causa ibidem. **Legatum** quibus formulis constitutur ibid. **Legandi** olim quo fuerint modi ibid. Dilecti in *legato* proprietate, & in *legato* usufructu II. A. 69. **Legare quis**, cui, & quoniamdo possit ibid. **Legatum** quomodo viri et ibid. Inter plures *legarios* datur *juri* *accrescendi*, dimmido sint conjuncti, & unus, vel alter deficit, & noli, vel non possit *legatum* *accipere* ibidem, & A. 69. **Legatariorum** conjunctio quatuorplex sit; & an detur inter conjunctos sola conjunctione verbalis ibid. **Legatarius** qua actione, & quomodo *legatum* suum

sum petere possit ibid. Quod beneficium habeat hares ex celsis legatis gravatus ibid. In quibus casibus celsus hoc beneficium ibid. B.

LEGATUS APOSTOLICUS quis sit I. A. 261. Legatis in quatuor classis sint ibid. Legati Apostolici quomodo constituantur ibid. B. Exercere possunt iurisdictionem ordinariam in fideles sua province; & quid possint in spece ibid. Nequeunt delegare cognitionem causarum cuiusunque pertinet ecclesiastica, nisi haec dignitatem, vel per sonatione obirent I. A. 170. Item in province Diocesis ecclesiastica quid nequeant concedere ibid. Legati, & Numeri apostoli, quibus exceptis causis, nequeant procedere in subditiorum causis, nisi prius requisito Episcopo L. B. 177. **LEGATI A LATERE** proscriptio, & potestas I. B. 261. & B. 182. **LEGATI CARDINALIS** nequeunt in suis provinciis conferre, aut sibi referre Cathedrales, aut collegias Ecclesiasticas, aut ipsam Cathedram dignitates electivas maiores post Pontificales I. A. 170. **LEGATI NATI** potestas I. A. 262. Legatum potestas quibus non expire ibid. & A. 97.

LEGILATORE vide Lex.

LEGISTÆ I. A. 224.

LEGITIMA quid sit; & ex quibus bonis computetur, & quibus personis debetur II. B. 65.

LEGITIMATIO prolix quid, & quatuorplex sit II. B. 158. Matrimonium non tantum de validitate, sed etiam puritate justum: item & matrimonium post multis annis, & intermediae matrimonia celebratur vix legitimandi illegitimi ibid. Soli filii naturales ostiis parentibus, inter quos matrimonium consilere potuit, legitimari possunt per subsecutum matrimonium, etiam si fine mentales tantum puritate II. A. 159. Item, ut proles legitimatur per subsecutum matrimonium, sufficit parentes sufficere habiles ad contrahendum, vel tempore conceptionis, vel natiuitatis, vel intermedio ibidem. Nepos ex filio naturali legitime manus respectu avi legitimatur per matrimonium avi, & aviz, siue filius iste vivat, siue jam mortuus sit ibidem. Spurius qui natus ex parentibus inhabiliibus ad matrimonium legitimari potest per dispensationem Papa in radice matrimonii, dummodo impedimentum sit filius iuri ecclesiastico ibid. Ut haec dispensatio suum habeat effectum, que concurrent debent ibid. Legitimatio effectus prafiat matrimonium sine liberorum consensu ibid. Item legitimatio effectus per matrimonium quis sit ibid. Qui illegitimi, & quando legitimari possint per recessum principis; & ad legitimacionem per recessum que requirantur II. A. 160. Legitimatio effectus per recessum qui sunt ibid. Legitimatio omnes spuriorum naturalium in praedictum vocatorum ex refamento, & etiam omnes legitimandi facultates in simile praedictum revocantur I. B. 146. Ad quem judicem spectet quasvis natalium II. A. 160. Vide illegitimi.

LEGITIMI habentur non tantum ex nuptiis iustis, sed etiam ex fornicatione concepti, & nati non post contractionem matrimonii, et si hoc una tantum hora nativitatem remanentem, non nisi ex parentibus conjugari votu simplicis casfatis adstrictis II. A. 158. Si eterque conjux de mutuo consensu, vel alter Religione professus, aut factos Ordines suscepit, & deinde conveniunt, proles jam nata habetur pro illegitima tantum ad factos Ordines ibid. I. A. 253. I. A. 93. Si tamen alter eorum prosteretur post matrimonium ratum, proles postea concepta, & nata habetur pro illegitima, & quod Ordines, & ad successiones hereditarias, aliquo effectus II. A. 158. Legitima sunt in utroque parte nati ex matrimonio parvato publice, & bona fide contracto, licet postea detegatur impedimentum dirimenti ibid. Non item, si deinde bona fides in utroque conjugi, vel si matrimonium elani, & sine denuntiatione fuit contractum ibid. Quid juris, si dubium de valore matrimonii supervenient et contracito, & veritas reprehendi non possit: item si dubium antecedens fuit, non prima diligentis investigatione, vel si dubium supervenient sublatum est per certam notitiam impetrimenti dirimenti ibid. An si unus conjugus fuit in bona, & alter in mala fide, proles habentur pro legitima: & an legitimatis prolis profit parenti mala fide contrahenti, ut succederet possit ibidem legitimatis prolis non obvert error juris interveniens in contractu matrimonii ibid. Si ex matrimonio publice, & bona fide contracto, & lite super ejus valorem contestata, proles concepta fit ante sententiam latam, pro legitima habetur ibid. Legitima sunt proles naturae ex parentibus infidelibus, qui ignoranter, & bona fide contractarent cum impedimento dirimenti juris naturalis ibid. B. An pro legitima habendus natus ex muliere facta adulterio polluta ibid. Item natus ex vidua decimo mense, vel ad initium undecimi ibidem. Legitimatis prolis effectus qui sunt ibidem & vide verbum II. B. 158.

LENITATIS DEFECTUS II. B. 266.

LEONCINUM quid sit, & eius poena II. A. 212. I. B. 155. **LENE**, ac **LENONES** ibid.

LEPRE nomine quid veniar II. B. 146. Leprosa quando fit impedimentum matrimonii ibid. Item quando fit causa sufficiens divertendi quod totum II. A. 147. I. B. 148. Ubi affectus peculiariter responsum Stephanus III.

LEPROSQRUM CONJUGIUM vide Conjugium. Leprosorum.

LEK quoquiclibet accipiatur I. A. 227. Legis definitio ibid. Legis requista substantia quia finis ibid. B. Legis virus, tenuis directiva, & coactiva ibid. Legis divisio internam, naturalem, & positivam: item lex positiva quoquiclibet dividatur ibid. Item lex affirmativa, & negativa, favoribiles, & odiosa ibidem. Legis divisio altera in propriaem, irritantem, fundatam in presumptione, vel factione juris I. A. 222. Legis verba hujusmodi: ordinamus, facimus, caro, non pax; postulem illa dubia non tam ad significandam imperium, quam consilium I. A. 223. Legis promulgatio toti communici facienda requiritur ad formam legis extrinsecam, non tamen scriptura ibid. An lex pendat a populi acceptatione, ita ut haec requiriatur ad formam, seu foliamentum Legis ibid. Legis finis irrevocatus, & proximus: item extrinsecus, & ultimus ibid, legis effectus ibid. B. **LEGIS MUTATIO** quid, & quatuorplex sit I. A. 237. Legis fine adequato cessante, cellae ipsa Lex ibid. B. **LEGIS ABROGATIO** sua causa facta quamvis illicita, est tamen valida ibid. LEGUM CIVILium abrogatio facta a jure Canon. II. A. 272. & seqq. **LEGIS DISPENSATIO**, vide Dispensatio quid, & quatuorplex. **LEGIS INTERPRETATIO**, vide Interpretatio Legis. **LEX IRRITANS**: item & Lex prohibiens I. A. 225. **LEX PROHIBITIONES** non hoc ipso est irritans ibid. An lex irritans reddit auctum invalidum, seu nullum pro forma tam externo, quam interno ibid. II. B. 25. **LEX PONENTIALIS** quid, & quatuorplex sit I. B. 224. Lex penalitatem obligat sub culpa, & poena ibid. Parens dari tunc pure penalibz ibid. Lex penalitatem obligatorum fit ibidem, & vide verbum *poena*. **LEGIS ECCLESIASTICA** varia nomina potius, quam species I. A. 221. **LEX PONTIFICIA** ut obligat quando in ipsa constitutione non expicitur, satis est eam Roma sufficere, & publice promulgant L. A. 223. Legis ecclesiastica a quibus condit posse I. A. 223. Legis ecclesiastica materia ibid. B. An actus mere interius possit esse materia Legis ecclesiasticae ibid. Lex prescribit potius personis antea institutis novam formam, & conditionem, & cuius legis fit materiam actus præteritus ibid. **LEGES CIVILES** si merum factum clericis, vel Ecclesiæ concedunt abuso ulla jurisdictionis, & obligationis specie, dicitur iure canonico, servanda sunt in utroque foro I. A. 217. Legis civiles datum quibus personis prohibetur L. A. 173. vide Jus canonicum, & civile. **LEGIS EPICKA**, & in quibus habeat locum I. B. 229. **LEGISLATOR HUMANUS** obligare potest in concientia ad culpam theologicam I. B. 223. **Legis humana** quis obligari possit I. A. 224. Legibus suis principes in materia sua accomoda indirecere obligatur ibid. Sine justa causa nequit licet tollere, vel dispensando relaxare legem bono communis utili ibid. B. & vide Dispensatio. Legibus irlandicibus an principes ligetur ibid. Lex ad favorem publicum a Superiori confirmata regulariter sine ius confitenti tolli nequit L. B. 227. **LEX FALCIDIA** II. B. 69. **LEX TREBELLIANICA** II. B. 67. & A. 68. & B. 69. **LEX DIOCESANA** & **JURISDICTIONALIS** I. B. 263. Ad legem diocesanam quae ipsa dicitur ibidem. Item ad legem jurisdictionalem I. A. 164. Legis diocesana, & jurisdictionalis que Ecclesia tenetur ibid. **LEX FUNDATA IN FICTIO JURIS**, vide Fictio juris. **LEX FUNDATA IN PRESUMPTIONE JURIS**, vide Presumptione juris.

LIBELLUS FAMOSUS II. B. 235. Adversus libellum famosum, illumine imprimentes, aut potestem dantes, ut imprimitur, que degat adio, & poena II. B. 236. Libelli famosi retinentes, facientes, dicitur in statu Ecclesiæ, quas poenas incurant I. A. 158. Item libellus ledentes, retinentes, vel publicantes contra Ordines Prædicorum, & Minorum ibid.

LIBELLUS JUDICIALIS quid sit, & quatuorplex I. B. 292. Libellus quibus partibus constitut ibid. In codice libello cumulari possunt plures actiones sibi non contrariebantur I. A. 293. **LIBELLUS VITIOSUS** quis fit ibid. Usque ad sententiam definitivam potest corrigi, salvatenim substantia petitionis quod rem peritam, & causam petendi ibid. Ante item confessatam potest corrigi quod substantiam petitionis: probabilis autem nequit post item confessatam ibid. **LIBELLI OBLATIO** est de substantia judicii plenarii ibid. A. Potest, sed non necessario debet mitti reo vocato ibid. B. **LIBELLI SOLEMNITAS** non est necessaria in causis summaris I. B. 105. I. A. 293. **LIBELLI EFFECTUS**, qui sunt ibid. B.

postulando ibid. A. **Litis durante** interdictum est Advocato contrahere cum cliente: eidem **litis** alienas emere non licet ibid. B.

LITIS PROCURATOREM qui confidere possint I. A. 274: Qui non possint ibidem. Qui vero ad eam confidit nequeant Procuratores ibid. B. & vide Procurator.

LITIS PENDENTIA quid sit I. B. 306. **Litis pendente** quo acta inducatur ibid. Et quis sit ejus effectus ibid. & A. 315. Accusatus de adulterio non debet, **litis pendente**, possessione conjugali privata I. B. 108. **Litis pendente** in matrimonio tantum rato, mulier sequitur ibidem. Datur causus, quibus, **litis pendente**, aliquid in novari potest I. A. 307. **Litis pendente**, Judices licite sequitur potest fructus beneficiorum Sedi Apostol. referendarum, dependens penes personam ab iisdem eligendam I. A. 109.

IN LITE PRIVATA quando partes cogi possint ad transactioem, & compositionem I. B. 270.

LITIGANTIS temere qua sit poena I. A. 335.

LITIGIOSA RES si vendatur, donetur, quid juris I. A. 307.

LITTERARIUS GRADUS II. B. 191. & A. 192. & vide Dolores.

LITTERARUM APOTOLICARUM executo de possessione capienda beneficiorum non est fulpendenda ab Episcopo I. A. 205. Poena contra promotores in Curia redemptores ad propria, & administrantes sine litteris sua promotionis: item contra recipientes hujusmodi promotores I. A. 89. **Litterarum Apostolicarum** intra quod tempus a die promotionis expediente, & recipienda ibid. Cancellearia gratia ante litterarum expeditionem informis ibid. **Litterarum apostolicarum** publicatione tam quoad beneficia circa montes obtenta, tam quoad existencia ultra montes I. B. 243. **Litterarum apostolicarum** falcantium poena I. B. 157. & vide verbum *Falfarii*. **Litterarum apostolicarum** impugnantes I. B. 166. Eas impetrari impediuntur, & super eis coram Ordinariis, & Delegatis litigant I. A. 141.

LITTERÆ COMMENDATITIÆ, vide Clerici personarum.

LITTERÆ DIMISSORIÆ, vide Dimissoris litterarum.

LITTERÆ MISSIVE quid probent I. B. 318. **Litterarum** acceptate ibid.

LITTERÆ REVERSALES, five antapochia quid sunt, & quid probent I. A. 318.

LITTERARUM, ien contractus CHIROGRAPHARIUS obligatio II. A. 54. I. B. 50.

LITTUS maris est omnibus commune, & quoque protendatur I. B. 239. Quid juris, si quis in littore maris edificet I. A. 30.

LOCATIO, **CONDUCITO** quid sit: item varie dividitur II. A. 44. **Locatiorum**, **conductiorum** substantia: & qui locare, & condicare possint ibid. B. Item quae res locari possint, & que locatiorum sint incapaces I. A. 188. II. B. 44. Res Ecclesiæ immobiles, vel mobiles preterea quod modo prohibentur locari ibid. Operæ, que locari nequent: item quae locari possunt ibid. Quæ actions orientarum ex locatiorum conductiorum contractu: & quid vi illarum debetur II. A. 47. Quid in casu sterilitatis ibid. I. B. 127. Quonodo domini obligentur familis condititios, & e contra II. B. 47. An successor locatoris & conductoris tenetur itare hoc contractu ibid. Locatio conditio, quibus modis refolvatur II. A. 46. **Locatiorum** contractio, qua conventions sint affines ibid. Locatio rerum Ecclesiæ ultra triennium est nulla etiam pro triennio. Valeat autem etiam facta per sexennium, & nonvenium, si ex fundo locato percipiantur fructus qualibet tantum triennio, aut sexennio respective I. A. 30. **Locus** bonorum Ecclesiæ, aliorumque locorum piorum Urbis Romæ fieri neque cum coniungantur, vel affiliis Rectorum, & administratorum corundem locorum II. B. 370.

LOCATARUS us quando possit expelli a domo I. B. 122.

LOCATOR quis sit: item **CONDUCTOR** II. A. 44.

LOCA PIA que sunt II. A. 97. & vide infra **Locus religiosus** quid sit.

LOCUPLETARI quis non debet cum alterius jactura II. B. 124. Et quando liceat ib.

LOCUS RELIGIOSUS IN JURE CIVILI pro quo accipiatur II. A. 97.

LOCUS RELIGIOSUS quid sit in JURE CANONICO II. B. 75. & A. 97. Quid juris competat Episcopo in locis, seu dominis religiosis fuz dicensibz ibid.

Locus pia sub instantia protectione regia potesta, exempla sunt a visitatione Episcopi, non tamen a redditione rationis ei facienda, licet servando fit confusudo ibid. B. Quando debet implorari regia proteccio, ut suffragetur ibid.

An Episcopus *loci religiosi* mutare possit in aliud usum I. B. 187. II. B. 97. Quid juris habeat Episcopus in locis pia autoritate ordinaria non erexit ib.

LOCUS MINUS RELIGIOSUS II. B. 75.

LOCUS SACER quoniam violetur, & que pene huius delicti II. B. 214. Quod immunitatem loci facit; videlicet verbum immunitas quid sit.

LUCRA PROPECTIVA II. A. 75.

LUCRA FACIENDI CAUSA, si res aliena contractetur II. A. 214.

LUCRUM ULTRA SORTEM, seu quantitatem mutui, & in quo consistere possit II. A. 218. Item lucratoris usura ibid. & vide Usura.

LUCRUM OB TURPEM ACTUM quando retineri possit II. B. 65.

LUCTÆ diebus fessis potissimum eliminantur I. A. 299. & vide Tornacum.

LUDUS quid sit II. B. 54. De jure naturali, seclusa fraude, est licitus ibid. Lusus fornicii de jure canonico, item civili sunt vetiti; immo etiam interesse talibus iustificare Clerici prohibetur ibid. II. B. 4.

LUXURIA species quotuplures sunt II. A. 210. Luxuriae, sive impudicitia actus perfecti, & imperfecti qui sine ibid. Luxuria quando fit vitium contra naturam, & ejus species ibid. Item earum pene II. B. 211. Luxuria quando fit sacrilegium, & ejus pene ibid. & quid si commissa cum monialib. ibidem. Si cum judixa, vel pagata II. A. 212.

M

MAGIA naturalis quid sit II. B. 224. Item superstitionis ibid. Cujus fori, quæcumque ejus pene sunt II. A. 225.

MAGI, magiam exercentes cum damno tertii, & liberos magicos edentes, & legentes qui pene sunt plecten- di II. A. 225.

MAGICA AMULETA I. B. 259.

MAGISTER Grammaticus pro clericis, & aliis juvenibus intrinsecus quando, & quoniam in Ecclesiis constitutus I. B. 183. II. A. 192. I. A. 192. Quis congru illi fit assignanda II. A. 193. Juramentum fidelitatis, & obediencie summo Pontifici praestanda una cum fidei professione sub qua pene ab eo exhibendum ibid. I. A. 220.

MAGISTRI SCHOLARUM PIARUM ad Juventutem pietate, & literis erudendam quartu solenni voto, & quidem speciali præ ceteris Regularibus Ordinibus obstricti sunt II. B. 192. Item quas facultates, cuiusque conditionis pueri in suis scholis edocere possint ibid. & II. A. 98. Magistri clerici quando, & quoniam possint discipulis suis clerici etiam verba infligere II. B. 226. Magistro etiam laico correctionis causa permitterit clericum discipulum percutere II. B. 255. Magistri a quo, & qui crederi possint II. B. 191. An pecuniam dare possit pro obtinenda licentia docendi I. A. 192, & an recipere pro actu docendi ibid.

MAGISTRATUS facultas in Statu pontificio pro causis danni dati ab animalibus I. A. 291. Magistratus potest prohibere, ne merces exierit vendantur II. B. 39.

MAJESTATIS LÆSÆ crimen; vide Crimen lœsa majestatis & II. B. 116.

MAJORATUS II. A. 67.

MAJORITAS quid sit; & majoritatis gradus in ordine ecclesiastico I. A. 268. Sacerdotium maior in Imperio ibid. Ad majoritatem iurisdictionis sequitur obedientia ibid. Ad majoritatem Papæ quid spectet ibid.

MAJORUM ETAS I. B. 280. & vide verbum Re- fuisse in integrum.

MALE FIDEI possessor quis sit I. A. 37. Nunquam praescribitur II. B. 260. Nec ullum fructum suum facit I. A. 39. Sed fieri potest quasi possessor iurium ibidem. Et vide verbum Fidei bona, & Possessor bona, & mala fidei.

MALEDICTUM quid sit, & ejus species II. B. 226. Pena maledicentis Principi ibid. maledicentis privato ibidem. Maledictum subditum Episcopos, & Prelatus regularis personalem iurum manuere remittat, & exemplum circa id in S. Pio V. ibid. Maledictum an sit maximi fori ibid. & vide Edelli famosi.

MALEFICIATI; vide Frigidi.

MALEFICUM quid sit II. B. 224. Maleficum, ex quo cauila est impotens in matrimonio, quoniam licet tolle possit II. B. 176. Ex maleficio si cauila impotens fuit communiter est tantum respectiva obsitans huic numero matrimonio ibid.

MALUS semel, semper presumitur malus II. A. 261. MANCIPIA quando libertatem consequuntur I. B. 93.

MANDANTES non videntur incurtere censuram in ipsos latam, si sufficiens quod se revocatum fuit mandatum, etiam mandatarius, ad quem revocatio non pervenit, illud sit exequatur II. A. 251. Censura lata in facientes non extenditur ad mandantes ibid. Mandans aliquem injuste verberari, si mandatarius excedens fines mandati ho-

minem occidat, sit irregularis II. A. 207. Et quid, si mandans revocavit ibid. Mandans percuti Episcopum excommunicatus est sicut percutiens I. A. 164. Dictiones inter mandantem, & sponorem in fidei iustitia II. B. 52.

MANDATA DE BENEFICIO PROVIDENDO, vide verbum Speculatorum, & Mandata.

MANDATA JURISDICTIO quid sit I. B. 258. & vide Dolegas.

MANDATUM CONTRACTUM II. B. 54.

MANDATUM PROCURATORIUM I. A. 274. Mandatum hujusmodi ut sit legitime confutum quid requiri: & est necessarium procuratori, vel rei defensori: item quantum mandatum suppleri possit I. A. 275. Mandatum declarat, quanta sit potestis procuratoris I. A. 276. Mandatum defecit excipi contra ipsum posset ibid. Ex mandato defecit si poteſt ibid. Sine mandato speciali non potest iurare de calunnia in animam dominum I. B. 296. Mandato finis si a procuratore excedatur, ejus gesta non nocent domino I. B. 275. Et vi mandato quam actionem habeat dominus in procuratore I. A. 276. Item actione contraria mandata competet procuratori ibid. Mandato antecessori, etiam re non integra, Pralatus ecclasticus non teneat, & quoniam possit ibid. Mandata si revocatio quando sumum fortiorum effectum. Et quid juris si revocatur in matrimonio, beneficio ecclastico officio patrini in Baptismo, & Confirmatione ibidem. Item quid juris in mandato de eligenda sepultura, ea ante mortales mandantis non electa II. B. 75. Si in mandato generali exprimantur quædam specialia cum clausula expediti cetera, quæ speciali mandato indigena, quid juris I. B. 275. Mandatum specialis quando requiratur ibid. Mandatum re integra mortis mandantis exprimat II. B. 75. Mandato extra-judicialia etiam re integra non exprimat ibid.

MANDATUM USURARI pro restitutione facienda, ei non suffragatur pro obtinenda sepultura ecclesiastica I. B. 273.

MANIFESTUM quid sit II. A. 182.

MANSUS quid, & quoniam assignandus pro dote Ecclesiæ, fei probando II. B. 137.

MANUMISSIO SERVORUM I. B. 253. I. A. 17. & B. 18. & ibid. B.

MANUS MORTUÆ nomine quid veniat II. B. 39.

Latus nequit prohiberi, ne sua bona vendant Ecclesiæ, & sic transirent in manus mortuæ ibid.

MARE MAGNUM revocatum I. B. 210.

MARIS dominum I. B. 30. Maris insula quando sit pri- mi occupantis I. A. 34. Maris Litus vide Litus.

MARITALIS contentus II. A. & B. 125. Maritalis potestis ibid. & A. 127.

MARITI furore, aut favicâ II. B. 165. Maris quid ju- risis circa bona extradotalia uxoris II. B. 166. Et quid circa alienationem fundi dotalis, etiam de confusione uxoris I. A. 46. Iusta domicili mariti jura dos petenda, licet instrumenta dotalia alibi scripta sint I. A. 288. Mariti pene, si post obtinentum ab uxore divorzium impudice vivat I. A. 147. Maritis ex parte florens adgitur ad professionem materiæ, dum uxor religiosum Institutum amplexatur II. A. 93. Si Maritis proiecta tamen arata constitutio- nis sit, tamum adgitur ad emitendum in faculo simplex votum califatis ibid. Item dum uxor, lafis matrimonialis jutibus, religiosum institutum amplexatur, votum simplex califatis tamum emittendum a marito juniori, & in- nocente, donec ipsa Religionem profela vivat ibid. Mariti occiso, cooperante uxore, vel occiso uxoris, & cooperante marito II. B. 145. & A. 93. Mariti impotenta II. B. 155. Maris generanter attributur onus alendi liberos II. B. 127. An etiam in casu divorzii II. B. 165. Maritis incestum commitens cum consanguinea seu uxoris inquit privationem juri perendi debet, reddere tamen tenetur II. B. 150. An ignorans ex tali delicto legi privationem juri perendi debet, privationem istam incurrit II. B. 170.

MASSA, five MENSA COMMUNIS capitularis II. B. 9. II. A. 27. In primaria Ecclesia omnia Ecclesie bona confuta, & communia clericis in una massa communis subdipositione Episcopi II. A. 59. Et eadem mensa communis est perolvendum cathedralicum, si nemo uni, eidemque Ecclesie intervencionem sum distinetus possebat præbendam I. A. 264. Episcopus nequit, etiam cum confusa capitali, unire beneficia simplicia mensa capitulari ob eis respective redditum tenuitatem I. A. 175. MATER denominacionem suam tribuit matrimonio II. B. 104. Quoniam mater obligetur usque ad triennium alete proles II. B. 128. In patria defecit, & ejus adestentum mater obligatur ad alendos liberos ibid. Ventrem, fœtus conditione maris seguirat partus quad statum libertatis, & servitutis II. B. 147. Si vero ex conjugi bus infidelibus maritus tantum convertatur ad fidem, proles doli incapaces dande sunt ipsi converto II. B. 93.

MARRIS domiciliu retinente infantes, qui ab ipsa dantur nutritibus alendi extra propriam parochiam II. A. 76. Marris pene profluentes filiam I. B. 155. Item pene in eum, qui cum mare concubuit, & ipsius marii carnaliter filium cognoscens ibidem. Et vide Ali- mena.

MATRIMONIUM quid, & quoquplex sit II. B. 124. Quid ad illud requiratur, ut est contrafusus civilis, seu puerus humanus II. A. 125. Item ad matrimonium substantiam confusus qualis requiratur, & debeat esse ibid. A. & B. In matrimonio liber confusus preluminus, quæ coasta nupst, & sexu anno marito cohabitavit: si ramen revera non consentit, matrimonium nullum est I. B. 226. Et sicut annus matrimonii nullum est I. B. 226. Item circa hujus licentiam revocationem II. A. 136. Quid quoquæ assistentiam propriæ parochi, si sponsus actu diversarum parochiarum: item si sponsus equaliter habet per annum in duplice domicilio ibidem. Item confratentes sive Principes, & Magnates ibid. VAGI, FORENSES, seu PEREGRINI alibi domiciliū habentes, & MILITES in castris coram quo contrahant, & quid obseruantur circa VAGORUM matrimonium ibidem.

Quæ personæ rite contrahere matrimonium possint coram parochio loci, intra cuius parochie limites degue ibid. Quis assistere debeat maritum, quod aliquando incedunt est ab his, qui in Xenodochiis in gravitate periculo venturæ, ut animæ salutis propriae, & de quo monodus sit ægrotus ibidem. Parochus loci, ubi quis degit rufificationis, recretions, vel negotiorum causa, leu atque quis le transferit folio animo contrahendi matrimonium, non vero domicilium, non est proprius parochus quod ipsu matrimonium ibid. Quo- & quæsiles debent esse testes matrimonio intercessentes; & quæsiles, & in quo loco debent esse praefecti parochi, & testium ibid. Clandestini contrahentium nomine II. A. 137. Item huic matrimonio assistentium, five sive Sacerdotes scularis, vel regulares possunt pro procuratore. Etiam post Tridentum, ibid. Fideles contrahendit validum matrimonium, ratione sacramenti neque separare a contraria matrimoniali ibid. Matrimonii afflictus, & proprietas II. A. 127. Quid juris circa PETITIONEM, & REDDITIONEM DEBITI ibid. B. Quid ob inclem- tum I. B. 201, item in dubio de valore matrimonii II. B. 127. Qui parentum tenetur ales proles, & matrimonium sit in praepeto ibid. & A. 128.

MATRIMONII DENUNCIATIONES publice præmitte- ndae sunt II. A. 133. Non est ad eas devener- dum, nisi ante sponsi reperti fuerint a parochio in chris- tiana Religione sedentibus in I. B. 201. Quibus diebus, & a quo faciente sunt ibid. II. A. 133. Quid juris circa manifestationem impedimentorum ibid. Et quis, & ex qua causa dispensare possit in denunciacionis I. A. 133. II. A. 134. Pro ea parochi assistens matrimonio sine premisso denunciacionibus extra dispensationem casum II. A. 137. Et an Episcopus eum absolvere possit ibid.

MATRIMONIUM MORGANATICUM, seu CON- SCIE TIÆ quid sit II. A. 142. Licitum est, & validum ibid. Que tamen obseruantur circa haec conscientia matrimonii II. A. 134. Ex hoc matrimonio nati quid juris habeant ad successione, & ad quæ bona II. B. 142.

MATRIMONIA CLANDESTINA sine parochio, & testibus praefutis sunt invalida, ubi viget Decretum Tridentini I. A. 182. II. B. 134. Item ubi non viget hoc Decretum ibid. Matrimonio contracta, & contrahendit fœtus a hereticis inter se, fœtus a catholice cum hereticis nequit per filium verum conscientem illius, qui fœtus contraxit II. A. 165. Quoniam alter conjux certiorari possit de nullitate matrimonii ibid. B. Si ex aperta revelatione nullitas mala timeatur, quoniam revalidator fieri possit ibid. Quid agendum confessario depre- henderent nullitatem matrimonii: item si deprehendat in con- jugo ignorantiam invincibilem; vel si ipse dubitet de suo matrimonio, tam incurrat ibid. Matrimonium quoniam improbum probatur validum II. A. 137. Matrimonium invalide contrahendum obtenta dispensatione, publice revalidari debet in praefectio parochi, & testium, si impedimentum est notoriū, & per testes probabile, non vero si occultum, & improbum II. B. 175. Ut revalidatio ita legitimate fiat, quid requiratur ibid. Matrimonium si sit invalidum ex defectu confusus, ut quia alter fœtus confitit, revali- dari nequit per filium verum conscientem illius, qui fœtus contraxit II. A. 165. Quoniam alter conjux certiorari possit de nullitate matrimonii ibid. B. Si ex aperta revelatione nullitas mala timeatur, quoniam revalidator fieri possit ibid. Matrimonium Morganaticum: item si deprehendat in con- jugo ignorantiam invincibilem; vel si ipse dubitet de suo matrimonio, tam incurrat ibid. Matrimonio familiæ families sine confusa parentum inita sunt validi, quamvis illicita II. A. 133. & A. 273. Pater ad certum matrimonium sine confusa parentum inita sunt validi, & ad quæ bona II. B. 142.

MATRIMONIA CLANDESTINA sine parochio, & testibus praefutis sunt invalida, ubi viget Decretum Tridentini I. A. 182. II. B. 134. Item ubi non viget hoc Decretum ibid. Matrimonio contracta, & contrahendit fœtus a hereticis inter se, fœtus a catholice cum hereticis nequit per filium verum conscientem illius, qui fœtus contraxit II. A. 165. Quoniam alter conjux certiorari possit de nullitate matrimonii ibid. B. Item qui agendum conjugi impedimentum fœtus, quod pudentia alteri manifeste ibid. Matrimonio fœtus in contrahendo matrimonio nolens sequi consilium, aut patris preceptum, nequit excedere; & an de jure statutario talis excedere, vel dotis negatio induci possit ibid.

MATRIMONIUM EUNUCHORUM I. A. 146.

MATRIMONIUM HERMAFRODI II. B. 155.

MATRIMONIUM IMPUBERUM vide Impedimentum atro- bi.

MATRIMONIUM LEPROSORUM vide Lepra.

MATRIMONIUM SERVORUM vide Servi.

MATRIMONIUM SPADONUM I. A. 146.

MATRIMONIUM DIVORTIUM, five DISSOLUTIO vi- de Divortium.

MATRIMONII IMPEDIMENTA vide Impedimenta, & Impedimentum.

MATRIMONIUM quoad effectum LEGITIMANDI IL- LEGITIMOS vide Legitimi, & Legitima. Item vide Nupcia.

MATRIMONIUM CONTRACTUM CONTRA IN- TERDICTUM ECCLESIAE vide Impedimenta impedi- mentis.

MATRIMONIUM CONTRACTUM AB ORDINATO IN SACRIS, & AB HABENTE VOTUM SOLEMNE vide Impedimentum, & Impedimentum voti.

MATRIMONIUM CONTRACTUM CUM POLLU- TA PFER ADULTERIUM vide Impedimentum criminis.

MATRIMONIUM SACERDOS DE FACTO CON- TRAHENS quando dispensari possit ab Episcopo, ut mini- staret in Ord. I. A. 126.

P. Remigii s. Erasmo. Pars II.